

Petri Rares
ПЕТРЪ - РАРЕШ

263502

ДРАМЪ ИСТОРИКЪ

АН ПАТРЪ ПЪРЦІ

II

263502

de

П. А. ГАКИ.

D. 14187/195

Іаііі

Інстѣтатъ Алыней.

1853.

ПРЕФАЦЪ.

Добре Domnitorii Молдовеї, Пет р з ал VI, de-
пътит Р а р е ш, кепринде дн исторіе за постѣ стръ-
лечит. Містеріал, дн каріе се дивълеа въскарса
са, че ксар лѣї ера некъноскътъ, евенментеле, че
дін пѣскъріе лѣѣ днълагат не тронъл стръмошескъ,
мъртъріескъ о вѣдѣнѣ днвріжїре а Пронїеї ас-
пра дїнастїеї Врагошіїнор. Реалдіаю че ачестѣ
Принцѣ аз авѣт къ ащї вѣтернїчї озверанї аї сѣї
копїтїмперанї: Фердіанд I-їѣ днвратѣл Ромеї, Ца-
рѣл де Москва, рецїї де Țararia шї де Polonia,
аратъ а лѣї днрїжїре полїтїкъ, еар стрълечїтеле дн-
вїнчерї, пѣртате асѣпра оастелор стрїне, шї пла-
нѣл чел мъродѣ де а днтрѣвї сѣв скїптрѣл сѣѣ ца-
ра Ромънъ шї Трансїаванїа, знде къ арта дн мѣ-
пѣ де зисорезече орї аз рѣзвѣтѣт шї тот деагна
къ трїзѣмф сѣѣ днтернат, ілѣ аратъ фїїѣ demnѣ а
пемтрїторѣлѣї сѣѣ пѣрїнте Стефан чел Марѣ.

Віада са прівать ші політік аѣ фост плінъ де тѣплърї страордінаре романтиче ші кавалеріче, каре мерітѣ а фі кзлоскѣте ші дѣтіяръіте дн теторіа компатріоцілор. Драма історікѣ аре маї кѣ самѣ дѣсѣшітеа де а продѣче зп асемене резѣлтат, трагедінд пе спетаторѣл, прін арта сценаріе, кѣ тоате ідѣзііле сале, дн епоха евеніментѣлї.

Ашінтінд кѣ кѣтѣ дѣвръѣдошаре с'аѣ фост прїіміт ла 1838 пе счена націоналѣ зп епїзодѣ дін історіа лї Петрѣ Парешѣ, аш алес асемене метод сурѣ а репрезента моментеле челе маї іntересанте а Ерозлї пострѣ, прін аствѣ драмѣ історікѣ, компзѣ дін патрѣ пѣрці а періоаделор дн каре еле с'аѣ тѣшлат.

Аствѣ дн пѣртѣшімѣ пѣвлїкѣлї партеа І-іа, іп-тїтѣлатѣ: ЛАКѢЛ, дін епоха ашлї 1527, челе-л-алте, воінд D-Zeѣ, вор зрма пе рѣндѣ.

Iaшіі, Феврѣаріе 1853.

ПЕТРЪ РАРЕШО

ПАРТЕА I.

ЛАКЪЛ.

PERSONE.

ПЕТРЪ Мъжеаръл, провъсит Рареш, de 24 anî.

DOMNINA Рареша, мѣтъ-са.

ЧЕРНАТ, вътрън проприетар а лакълѣ.

LEANA, о цвѣтъ.

МАЛАСПИНА. Венеціанѣ.

ШЕПТЕЛІЧІ Аршашѣ а Domniei.

Паскарї, пѣскърице, пѣташї.

Счена вртеазъ дн Молдова, пе талъл лакълѣ Братіш, дн
вн котѣнѣ де паскарї. Спре дреапта, днтрѣ vordeie, се vede
о касъ таре а Рарешѣ, спре стънга пе вн мѣчел о съхъс-
тріе; дн фадъ лакъл, авънд мѣнцї дн фвндѣ, днтр'о парте пе
авансченъ есте вн арвѣре анвѣос.

НАРТЕА I.

СЕАЏ

LAKUL.

ЕПОХА 1527.

SCENA I.

Паскарїи ши Пъскърїциле се оязпъкъ а лор мекстерїи' залл трагѣ пласеле дн анъ алциї
не зндїциле де не малѣ прїндѣ пеще, фетееле цесъ рецѣле ми панїере, тоате ачесте
фортеазъ зп тавлон петїшкат, дн керсѣ преладїї де тазїкѣ, дзпъ каре кълт;

ХОРЪЛ.

Нѣї віацѣ маї фрѣтоасъ
Декът віада чеа паскаръ,
Къ пре знда арциптоасъ
Трацет вразде, іарна, варъ,
Къ о пласъ пълъ'н цос,
Де ши пічї към сътълътѣ,
Тотѣ-деазна адълътѣ,
Сетерїшъ взи ши тълос! (vс).

(Ла репетареа строфеї, паскарїї, днкъръзд пеще дн панїере, ілѣ днѣ прїн
каселе лор).

SCENA II.

Domnina, (аксфандатъ до гандері есъ дін кася сі, ші черчетезъ къ оніі лакъя).

DOMNINA.

Астѣзі соареле до съніи аѣ рѣсъріт! чіне щіе кѣи ва аузне, ші де нѣмі ва дѣмилѣнта сперапца до а сале зѣвре! Амар тіе! стрекзратѣ-саѣ зіле мѣлте де кѣнд Петръ, зпикъя теѣ фіїѣ шіа теа тѣлгъере, къ пѣдіні аї сѣи вѣлпѣторі аѣ трекѣт дінколо де лакѣ, тѣнат де о патімѣ секретѣ че нѣ о астѣшпѣрѣ декѣт до лѣнте ші пріи вѣнат. Мѣ темѣ ка сътеціа лѣї еѣ нѣл фі кондѣс преа департе, до істѣ тімѣѣ пліиѣ де прімеждіи, кѣнд Татарѣя чел селватік, дѣсѣтат де сѣпѣе ші де прѣзі, аѣ рѣдичелѣт а трече Ністрѣял, пентрѣ къ нѣ маї сѣптѣ лѣї фрѣѣ ші тѣріе Апрозіі лѣї Стефан Водѣ! — О D-Zeяле! че нѣте ам къвѣпѣтат, че амінтіре глоріоасѣ тот-одатѣ ші трісѣтѣ! — Еѣ вѣдѣва ачелѣї пѣгернік Домніторіѣ, комплѣнгѣ азї нѣ нѣмаї а теа че ші вѣдѣвіа патріеї, кѣнд пре фіїѣя лѣї, пріи дѣрѣтѣнт сѣпт констрѣнсѣ ад аскѣнде дѣнаїнтеа окілор лѣтѣї, ші до ачесте денертѣрї селватіче а тісѣві не ачела че аѣ фост меніт пентрѣ зп шітор стрѣлѣчїт.

Віе дѣкѣ естѣ дѣтрѣ а теа адѣчере амінте кліпа де не зрѣтѣ, до каре ті'аѣ фост ертат а конворві къ Стефан Водѣ, кѣнд податра чеа невідекавілія іл цінеа до четатеа Хотінѣлѣї, ферекат не стратѣял дѣрѣеї.

„ Парешо! іті зісе ел, до фіїнда Мітрономітѣлѣї дѣреї,
„ Еакѣ тінзпѣтѣял, до каріле ам аузне ла тарцінеа віедеї
„ дѣлпінтещї. Дѣпре кѣи ті'аѣ лѣмінат D-Zeя, ам нѣе ла
„ кале цара ка сѣ се поатѣ пѣстра а еї фіїнцѣ сѣѣ анѣра-
„ реа ачелѣвіа че аѣ дѣлѣцат'о, ті'аѣ рѣтас дѣкѣ а дѣспѣне
„ воїнца теа до а та прівіре. Деакѣ D-Zeя ар фі прѣлѣпніт
„ фїрѣя віецеї теле, ші а поастрѣ сѣптѣ леде, ар фі ертат

„съ трекъ ла о алтъ днсоцире, тѣ ераї фетесеа алеастъ дн-
„тръ ачсаста, тѣ Парешо, кареа мїаї пѣскятъ пре чел маї
„тълър фїїѣ, че днкъ дн фрадїдъ вѣрстъ, мїнеше а се фа-
„че demnă de vїцa Драгошїзілор. Днсъ, ка зн пѣзігорѣ а
„лецеї цереї, корона еї ам днкредїндат'о лѣї Bogdan, фїїс-
„лѣї маї mare. Amintindă аної кѣтѣ съще с'аѣ вѣркатъ дн
„Молдова дїп чсарта фрадїлор, претендаторї коронеї сале,
„вреѣ ка зрїкъл фїївлѣї меѣ Петръ съ фїе тѣтълорѣ, кеар
„днсъшї лѣї аскнс, креще'л шї кївїрнїсеще'л дн тесгерїа
„паскарїеї, пе лѣлгъ Черїнат, кредїчоскъл меѣ Aurodă, кѣрвса
„'t-am дѣлкїт лакъл Братїш кѣ олатѣрїле сале.

„Ашї пѣтеа, адаосе а зїче, пре тїне шї пре фїїлѣ ївїре'ї
„теле, съ вѣ пресорѣ кѣ одоаре шї съ вѣ дѣлѣскѣ монїї,
„дар ачеле ар фї зн дар вѣтѣмѣторїѣ, че в'ар дншїнѣ дн
„волбореа патїмїлор шї а дїсїнелор, дн зн тїмпѣ кѣндъ-
„нїреа шї конкордїа четѣднпъ, ва фї арта недлвїнсъ а
„Молдовенїлор.

„Еар деакъ вр'о дїнїоарѣ, дѣуре воїнда чельї де със,
„Bogdan, аѣ пе тронѣ, аѣ пенѣрѣ царѣ комѣтѣнд, ар тѣрї
„пе кѣмпнл вѣтѣлїеї, фѣрѣ а лѣса зн мошсеп, шї Петръ
„ар фї дн вїеапъ, атѣпче, дар нѣмаї атѣпче, цѣрѣ амѣ дн-
„птеа лѣї D-Zeѣ шї дн фїїнда С. Сале Мїтрополїтѣлѣї, съ
„те дѣчї ла Дїрентатеа*) цереї адѣпатъ, шї се днфѣдїонезї
„воерїлор ачсст дрес Домнскѣ, сїїлат кѣ їнелѣл меѣ, че
„дї'л дѣлѣскѣ ка о мѣртѣрїе шї спре адѣчере-амїнте. А-
„тѣпче Петръ шї тѣ се вѣ сѣлїнедї ла чело че ва оръндї
„Дїрентатеа, еар пѣлѣ дн зїза ачсса, поартѣ дн адѣкъл
„їптеї тале днрнопат їстѣ мїстерѣ, сїре а цереї шї а воа-
„стрѣ тѣлѣтѣрїе, ачссте ле чере, прїп лїтѣл де моарте,
„Domnă шї пѣрїптеле фїївлѣї тѣѣ.“

Прошѣрнѣтъ ла нїчоареле сале, че ле скалдатъ кѣ ла-
„крїтї, ам денѣс цѣрѣмѣтѣлѣ днфрїкошат, десїре каре ла

*) Дїрентатеа се нїзмеа дн воїнїа Сепарѣл, прекмн асѣзї Д данѣл.

PETRU RAREȘŪ.

PARTEA II-a.

P E R S O A N E ,

PETRU, surnumit Rareșu, de 20 ani.

DOMNINIA, muma sa.

ÇERINAT, fratele ei.

ILEANA, o giune necunoscută.

MIHU.

VARTIC Visternicù,

CUCOARA.

HERA, Chelarul.

BRUTU,

ŞEARPE,

HORA, vornicu'l.

BALICA.

VARTIC fiul.

CORNEA,

GANEA.

S e n a t o r i

ARBORE, Campo-duca

TROTUŞAN Logofêt.

COSMA, Parcalab de
Suçeava.

Domni interimari.

GIACOMO MORA, medicù Venețian.

Un Setean cu fia-sa.

Ostași, poporù.

Sçena urmeasâ la Suçeava și în taberâ, la anul 1527.

PETRU-RAREȘU.

ACTUL I.

SCENA I.

Representează apartamentul Trotusanu-lui. Noapte, el sede lângă o masă pe care arde o lampă.

TROTUȘANŪ.

Segeata aŭ sburat din arcă, deacha voi nemeri ținta, atun-
cea se va plini dorul cel mai aprins a inimei și al ambiției
mele! Ce nu poate cutesa un omă invitată de așeste doue
patimi puternice? Repaosul vieței, averea, ah! până și con-
știința sufletului, toate le amă sacrificat așestori idoli nescețioși,
la cari se închină tot omul, ce nutre în sină santa schintee în-
demnătoare a eși din gloata cea comună a oamenilor, spre a
făptui lucruri folositoare patriei și ilustrătoare făptuitorului.
În politică toate sunt ertate; de și am pășit pe o cale peri-
culoasă, dregerile mele n'aŭ ținut decât la fericierea și gloria
patriei, astă cale eă iam deschis'o prin pericolul vieței mele,
mântuind'o de domniea neferice a lui S t e f ă n i ț ă, — Dum-
neđeă se'l erte! — Dar moartea sa nu aŭ stirpit ânche tot reul,
che, prelangă nemiții străini, de care patria este înçinsă, și
sunt purure dispuși a se folosi de turburări, seaă și a le și
provoca, neamiții din năuntru sunt mai periculoși. Ambi-
țioși, grupași în partiți, sub diferite denumiri ademenitoare,
nu țintescu decât la dregătoria, la mijloațe de a se înavuți din

ПАРТЕА I.

СЕАЃ

LAKUL.

ЕПОХА 1527.

SCENA I.

Паскарїи ши Пъскърїциле се окъпъкъ а лор местерїи: зпїи трагѣ пласеле дн анъ алци
къ зндїциле де пе малѣ прїндѣ пеце, фетеееле уесъ рецѣле ши панїере, тоате ачесте
формеаъ зп тавлоп петїшкат, дн керска преладїи де тзїкѣ, дъпъ каре кълт;

ХОРЪЛ.

Нъї вїацъ маї фрѣтоасъ
Декът вїаца чеа паскаръ,
Къ пре знда арцїнтоасъ
Трацет вразде, іарна, варъ,
Къ о пласъ пънъ'н цос,
Де ши нїчї кѣм сътълътѣ,
Тотѣ-деазна адънълѣ,
Сечерїш ввн ши тълос! (sic).

(Ла репетареа строфеї, паскарїи, дн керскїнд пеце дн панїере, іаѣ дъкѣ прїн
каселе лор).

cea poporului care este voașea lui D-zeu, voru proclama pe candidatul Domniei! — Nu! — corona lui Dragoș, de acum nu'mi va scapa! Toate măsurile am luat ca votul unanimu să se unească asupra Campodușelului Arbore, țel mai illustru veteran a oastei noastre.

Oșteni il adoresă și tot odată il compățimesc pentru lovierea șa crudă șa aș pățimit familia sa de la Ștefănița, care 'iaș omorită pe fratele seș și pre doi ai seș nepoți. Numai puțin ilu vor preferă și șaialți candidați, chă el bătrin fiind; alesul, dupre legele naturei, neintârșict are se facă loc altora. Toate așeste imi asigurasă corona și o pașnică domnie.

Luând aminte chă alegerea Domnitorului, aș fost la noi, ca în Polonia înșeinată, o ocașie de a se înșiega partide rivale și turburei; legea moștenirei care avem a o restatorniși, este o măsură înșeleaptă și patriotică spre a ni feri de învăluri din năuntru. Domniea viitoare nu ni va espune la asemene pericole, pentru chă, Arbore prin giurământ s'aș îndatorit a mē înșiuea, și apoi la moartea sa, dupre dritul moștenirei, eș am se urmeș în domnie; dar, și până atunș Arbore va purta corona ear eș cărna țerei.

Șe fericișe! mâne voiș fi declarat fiș de Domnș, ear poimâne soșul Elenei! Astă stē între femeile Romane, creșinduse închisē de Ștefănița; atunș chând va fi de mine eliberată, recunoștința mântuirei sale o va arunca în brașele liberatorului, închăt, din sclavă se va fașe doamnă preste milioane! Toate imș suridș, deși la lucru. chă fortuna agiută pe așii sumeți.

En se mē ocup de trebile șilei, astăși are a se înșiega adunarea nașională prin venirea deputașilor din țeara de gios, cariș lipsăș spre a o complecta, pentru a se putea păși mâne la alegere. Neaparat este chă se atrag și pe așești deputași în partidul neș, prin mijloașe care am întrebunșat cu șaialți — (se aude un șgomot din afară.) Dar, oare șine vine așă de dimineatăș?

„съ трекъ ла о алтъ днсоцире, тѣ ераї фетесеа алеасъ дн-
„трѣ ачеаста, тѣ Парешо, кареа м'аї пѣскѣт пре чел маї
„тънѣр фіїѣ, че днкъ дн фрадидѣ вѣрстѣ, мїнеце а се фа-
„че demnă de viđa Драгошїлор. Днсъ, ка зн пѣзиторѣ а
„ленеї цереї, корона еї ам днкредїнгат'о лѣї Богдан, фїїѣ-
„лѣї маї mare. Amintindă apoї кѣтѣ сѣнѣе с'аѣ вѣршат дн
„Молдова дн чеврта фрадїлор, претендаторї коронеї сале,
„вреѣ ка зрїкѣл фїїѣлѣї меѣ Петрѣ съ фїе тѣтѣлорѣ, кеар
„днсъшї лѣї аскѣнс, креще'л цїї кївїрнїсеще'л дн тестверїа
„паскарїеї, пе лѣнѣ Черїнат, кредїнчоскѣл меѣ Ауродѣ, кѣрѣеа
„ї-ам дѣнѣт лѣкѣл Братїн кѣ олатѣрїле сале.

„Анї пѣтеа, адаосе а зїче, пре тїне шї пре фїїѣл ївїреї
„теле, съ вѣ пресорѣ кѣ одоаре шї съ вѣ дѣнѣскѣ мошїї,
„дар ачеле ар фї зн дар вѣтѣтѣторїѣ, че в'ар днпїнѣ дн
„волвореа патїнїлор шї а дїскїнелор, дн зн тїмпѣ кѣнд к-
„пїреа шї конкордїа четѣцапѣ, ва фї арта недѣвїнсъ а
„Молдовенїлор.

„Еар деакѣ вр'о дїнїоарѣ, дѣнѣре воїнда челѣї де сѣс,
„Богдан, аѣ пе тронѣ, аѣ пенѣтрѣ царѣ конѣѣтѣнд, ар мѣрї
„пе кѣмпѣл вѣтѣлїеї, фїрѣ а лѣса зн моудеан, шї Петрѣ
„ар фї дн вїеанѣ, атѣнѣе, дар нѣмаї атѣнѣе, цѣрѣ амѣ дн-
„їнѣтеа лѣї D-Zeș шї дн фїїнѣа С. Сале Мїтрополїтѣлѣї, съ
„те дѣчї ла Дїрентатеа*) цереї адѣнатѣ, шї се днфѣдїонезї
„воерїлор ачест дрес Догнїескѣ, сїдїлат кѣ ївелѣл меѣ, че
„цїїл дѣнѣскѣ ка о мѣртѣрїе шї спре адѣчере-амїнте. А-
„тѣнѣе Петрѣ шї тѣ се вѣ сѣнѣвѣдїї ла челе че ва орѣндїї
„Дїрентатеа, еар нѣнѣ дн зїѣа ачееа, поартѣ дн адѣнѣл
„їнїнѣї тале днгронат їстѣ мїстерѣ, сїре а цереї шї а воа-
„стрѣ тѣнѣзїре, ачесте ле чере, прїн лїмѣв де моарте,
„Домнѣл шї нѣрїнтеле фїїѣлѣї тѣѣ.“

Прощерїнѣтѣ ла нїчоареле сале, че ле скалдат кѣ ла-
крїмїї, ам денѣс цѣрѣтѣнѣтѣл днфрїкошат, десїре каре ла

*) Дїрентатеа се нѣмеа дн нѣзїне Сенатѣ, прѣсѣм асѣзїї D лѣнѣл.

la nemuritoriul Handachi. De și asta cerească știința é persecutată de ații ce se ȃic spirite înalte, tot te pot încredința che astrele eserțitasê o mare înriurire asupra soartei oamenilor. De la două planete depinde viitorul têu! De la Mars și de la V i n e r e a, ȃeimele armelor și al Amoriului: ambî lușferi cãlătoreaũ astã noapte într'o direcție, când, de-odată un nourũ gros și de forma unui balaur, șerchã a învãlui și a întuneca marșa astei mãreașe pãreche, dar, o minune! alor lucoare schînteii chear prin așel nour, și din sinul lor aũ ploat o grindenã de stelușe încãt se përea șerul arșitor. Asta'i i-coana soartei tale: în arme și în amor vei șerca pediși periculoase, înse, prin statorniție vei triumfa. Aplicând ist fenomen la altã soartã, vëdũ chë rivalul têu, care aũ ripit pe Elena și aũ mistuit'o în codrul nepãtrunșitor a Tigeșului, aũ pus'o chear în dispoșiția ta. Eũ am trimes acolo pe bravul nostru Venetian Giacomo Padella, spre a șerșeta starea ei și spre a ni adușe știri prospete de la turturica, care suspinã în așea cușcã, înse duple firea paserilor ea suspinã, nu spre a fi liberata, și, spre a avca un companion. Eũ 'iam trimes știre, chë peste pușin suspinul ei se va pefașe în cãntic armonios.

TROTUȘAN.

' Spre a învinge indiferența, de nu antipatia ce are asuprãmî, de și nu mê cunoaște decãt duple nume și false acușeri, și spre a asigura efectul moral, îndatã ce se va închea alegerea Domnului, și eũ voiũ fi proclamat de moștenitor a suveraniteșei, sub pretextul de a visita șetatea Albã de la marginea Moldovei, eũ însuși voiũ cãlãtori acolo; strãlușirea pompei, cu care voiũ fi încungiurat și generositatea care nu voiũ crușa întru toate, va captiva mie nesmintit inimile poporului și a Elenei, care în mine va șinti toatã a ei șperanșã. Dar, toate așeste atãrnã închã de la un fir subșire pre carele o micã suflare de fortunã l'ar pute șfarma!

MORA.

În asemenea casă, neaparat este a întrebuița tactica necunoscută neamișilor; diplomația și ferul sunt întru adevăr arme puternice și tutulor mai mult cunoscute decât arta machiavelică; aceste două ingrediente, în doze cuvinite amestecate, produc o doctorie eroică, la care nu poate rezista nici o patimă; o murse, un hapă înaurit, desarmează pe tot dea-una pe inamicul cel mai puternic. Prin asemenea arte, țara scapă pe tot de-a-una de nenoroșirea de a fi sugrumată de două partiți, care, sub pretext de amor, o spintică în două. O singură putere se domnese, atunci, poporul mai bine se mulțamește cu un tiran decât cu țețe.

TROTUȘAN.

Nu é amu nevoe de asemenea doctorie eroică, elecsirul meu, ațel de aur, este astăđi arma ța a-tot-puternică la care nici mintea nici inima nu pot rezista. Cređi tu, che toți ații carii poartă în gură cuvântul de patrie, nu ș'au format a lor programă în țe mod se monopolese ferițirea ei? Greutățele țe îi întimpină întru realizarea visului lor de aur, 'i esaltează prin ideea istorică; dar, îndată țe li s'ar da un os de ros, patrioticul parocsismă se astâmpară, și — țeara é mântuită!

MORA.

Sunt încredințat che mai bine cunoști pe adversariți ței, decât dâșii pre tine; de aceea, și triumful țeu are sê fie mai sigur. Mê temă însă chă postelnicul Brutu, prin limbuția lui se nu fi atras în partidul seă, pe mai mulți din deputați, carii nu se dirijase de adevăratul interes a țerei, și, de corifeii gibați țe caută a o esploata în folosul lor.

Ațestora li ar fi hultuit ideea, che mai bine ar fi a governa țeara prin un sistem oligarchic de Triumviră, aleși pe tot a-

МА. ІАСИНА.

Дошля фіе къ вої, оаменилор вши!

ЧЕРНАТ.

Фіе ши къ тине звѣзде, де жиде виї ми дикотро? къ
ди істѣ котру нѣ вине нине, доарѣ нѣмаї тѣнат де фър-
тънѣ.

МА. ІАСИНА.

Наче фіе къ вої! Форгьна патімілор м'аѣ авѣтѣт пе
аїче, сынг мізер, Венедіан де пажіе, ам фост докторѣ,
филантропѣ, нѣ пѣтеам ведеа пе пажіенції меї днделянѣ
сѣфєрїнд, де ачєса 'ї вїндекам де ла рѣдѣчїнѣ, колеції меї
рѣтїнд фѣрѣ лѣврѣ, м'аѣ пѣрїт, къ змѣлѣ къ фѣртѣкъ-
торїї ши къ тѣрсе сатанїче, пентрѣ каре сѣнденїа-са Пана,
че нѣ сѣфере ди тѣрта са нїчї ирєпєс де пакар, м'аѣ
їмєкс де канон, сѣ мерѣ не зскаг ши дісклуд пѣнѣ
ла Ієрѣсалимѣ; оареї денарте де аїче Ієрѣсалимѣ?

ЧЕРНАТ.

Барба та, о вѣдѣ неарѣ, дѣрѣ пѣнѣ неї аѣнѣе акодо
не цос, нѣ маї вїне се ва дїлѣлї де тїмїнѣ ши де грїжѣ,
де дореї а те спѣла маї де грабѣ де пакате, че нѣ ц'аї
алєс калеа чеа маї сѣврѣ?

МА. ІАСИНА.

Днѣтр'адєвѣрѣ, астѣ кале нѣ єсте чеа маї сѣврѣ, дн-
сѣ маї сїврѣ; пентрѣ къ ди Бїгарїа, пе зндє, пе зскаг
де ла Венедїа, мї ар фі фост калеа маї дреантѣ, се рєз-
вєлєазѣ Крєдїнїї къ Тѣрчїї, ши єѣ фѣгѣ де сѣнѣе, де ар-
те, D-Zeѣ фєреаскъ-мѣ де знєлтєлє де моарте, еакѣ де
ачєса факѣ істѣ днѣкѣнѣрѣ, сїстємѣ меѣ єсте а сосї
маї тѣрзїѣ ла скопѣ, дѣр—маї сїврѣ.

(Черєтѣнд днѣрєвѣрѣ лѣзлѣ ши пе Domnina).

Бънї оамени ам афлат еѣ дн цара Молдоinei, ксар прекънн сзпъ ла пої ворва, попорѣ оснїгалїерѣ, де ачееа въ роуѣ днгуьдїдїмї зп адъност не пр'о кѣтвва зїле, съ репосезѣ осгенеала mea, еар апої дїп елемозїнѣ, съ нїъ треченї песте Дънѣрѣ, дар деї кѣ нѣтїцѣ, тот не зскал, еѣ нъ воїѣ рѣга, ачнгуьнд ла Іерскалїмѣ, негрѣ сънѣтатеа нї ферїчіреа фїлор D-ноастре, спънем (кѣтрѣ Домніка). нѣтї фїї нї фете авецї ка съ ле днскрїѣ нѣтеле дн амінте-торѣа меѣ !

DOMNINA.

Нѣтї ва фї грѣѣ ацї адъче амінте де фамїліа mea, кѣ нѣтаї зп фїїѣ нї'аѣ дат D-Zeѣ-

MA. IACHINA.

(дн парте). (Ѣи фїїѣ! атѣга нї'ар грѣзї),—Съ'цї грѣаскъ !

ЧЕРНАТ.

Дрѣтецѣла на фї авънд невое таї нѣлат де мерїнде, де кѣт де ворве.

DOMNINA.

Воїѣ съ'цї адъкѣ зп оснѣцѣ де наскарѣ; днсъ де-ода-тъ ашазъ-те съв чел арѣзре.

ЧЕРНАТ.

Шезї знкїзле, дїзварѣ-те д'нѣтї де десачї, нѣн' те веї знїзра де пакате, — Еѣ мергѣ — съ'нѣ черчегезѣ етерїле дїп лакѣ.

DOMNINA.

Мѣ дѣкѣ, нї вїнѣ неднѣтрѣзїет, ка съ те днѣтрѣцї месере-рѣле, негрѣ кадеа чеа днделзнгатѣ. (Domnina нї Чернат се дѣкѣ).

SCENA V.

(Маласина, азгъ че аз dense. decavii ши вастонзл съв арворе, черчетоазгъ дупрецърѣ).

МАЛАСИНА.

Nz'ї аша de лзпгъ калеа кѣт vi се паре, чїне шїе de п'ам ацзпс. (Маї казгъ дп църѣ).

Еакъ лакзл, — паскарїї — о фетее, зн фїїѣ, пѣпъ аїче тоате паркъ се нїмерескѣ, че дїскоперїре мїпзнатъ!

Ах Madonna! Апроане о лзпъ de зїле, кѣте локзрї ам кѣлкаг, нѣ кредедї пептрѣ азрѣ, нѣ, Doamne ферецде, знїї Bravo Benedїan, репѣтацїа de гївѣчїе есте маї пре-сѣс de тоате . . .

„ Ына mie' декїнї веї авеа de'мї веї азвче кауза „ . . . — а кѣї? — пре лецеа теа нѣ шїѣ! — Мзлте операцїї de асемеие ам фѣкзт дп Венецїа, ла Ферара, Падова, ечета, ечетера, дар ка асгъ дпсърїнаре, дрепт въ спнзїѣ, в'ам азгъ нїчї маї кѣрїоазгъ, дпсѣ нїчї маї прецхоасъ.

А чере съ пearъ дїп лзте зн Дзка, зн Кардїналѣ, зн амант, зн ванкерѣ. . . фїе, аста о прїченѣ, тоцї нѣ пзтемѣ de-одатъ дпкѣпеа пе пѣтѣпг, de їстї пасажерї зн зннѣ пѣтърѣ 'їам трекзцїї дп рецїстрѣл меѣ (аратъ пе фззпте), дар а чере капѣл зннї паскар мїзеравїлѣ, аста н'ар прїченї-о нїчї Макеавелї.— Страордїнаре апетїтѣрї аре їстѣ Стефнїцъ а Молдовеї, дпкѣ фоарте цзпне, дар Зеѣ, кѣ ар пзтеа фї даскалѣ Лзкрецїеї Борцїа, ел дпвенїнеазгъ пре знїї, дїскпльдїнеазгъ пе алцїї ка пе нїде скаї, кеар дп зїза кѣнд сосїїѣ ла Хѣрлѣѣ, трїмесѣсе пе алгъ лзте пе зн вѣтрѣпѣ ал сѣѣ даскалѣ, пзтаї, прецзт се vede, сѣ се асемеиезе кѣ Neron, че аз гчїе пе ал сѣѣ.

(Тот черчетгнд дупрецърѣ).

Проворва зїче: Nїме прочїт дп патрїе! de асемеие дп Венецїа се дпшзлцїсе пзтърѣл вравїлор дптр'атъта, кѣ кѣ тоатъ а те гївѣчїе ши дндаторїре че азсѣсем кон-

credință să le susție cu cuvânt și cu faptă spre a agiunge la scopul nostru. Drept care, neapărat este cha îndată țe vor sosi Gioseni, să i înbrătoșem cu căldură frățască, și să i legăm cu noi mai nainte de a fi ei ademeniți de oposanții.

COSMA.

Cuvinte înțelepte ai rostit; pascarul, ca să prindă pește, așteaptă să se turbure apa, eă am și trimes pe confidenții mei întru întimpinarea Giosenilor spre a pregăti spiritele lor și a preveni unelirile neamișilor. Dupre asemenea măsură, nu cred chă ii vor putea paralisa planul ȇel gibașu care noi l'am urȇit de a se încredința frânele domniei lui Arbore, unicul gloriosul reprezentant a oastei valorosase.

TROTUȘAN.

In adever, candidatul nostru este unicul veteran rămas din legiona ȇea eroică. Astăzi am avea mulți candidați de domnie deachă securea ȇea cruntă a lui Stefăniță Vodă, nu ar fi văduvit țara de ȇii mai bravi a ei fi! — unde's nepoții lui Arbore, unde's fi sêi Toader și Nichita, care în giunie înflorită aă arătat o virtute bărbătească? Scaparea și păstrarea aȇelui din urmă ramă al Arboreștilor, sântem datoră numai unei minuni; cha și cum proniea de pe atunȇe l'ar fi menit la o înaltă chemare, spre a cuprinde tronul Moldovei și a servi de instrumentă a planuriloră noastre, Plininduse aȇeste sub umbra legalității, dupre tocimala secretă încheată între noi, eă, îndată ȇi voiă fi înfuit cha moștean a tronului, voiă împărți cu dănsul cărma Domniei.

COSMA.

Sarȇina ȇea grea nu o vei purta îndelungă preste umerile tale, chăci, natura se va grăbi a reclama driturile ei, și va chema la repaosul eternă pe bătrânul figurant.

Центръ капъд лъѣ маѣ даѣ лнкъ зна тие цекинѣ, дар де
пъ мѣл веѣ адъче дшпревнѣ къ тѣпа, мѣѣ лъса тѣпа мѣ
капъд тѣѣ. Еакъ о карте de дрѣтн, шѣ — пас съпътос. “

Дъпре асемене кондѣцѣѣ, кѣт деаволаъ съ пѣ тѣ пе-
воескѣ а дезлега ачеа епѣтѣ? ам кѣтриерат цара дн
лвнѣ мѣ дн лат, не ла рѣкрѣ мѣ лавкрѣ, дар ам дат тот
песте паскарѣ вѣтрѣнѣ, днсъ доѣ цѣнѣ, маѣ де ачеашѣ вѣрстѣ,
ка съ пѣ грешескѣ, ѣам трѣмес съ пѣсквѣаскѣ дн фвндѣла
пелор, еар шѣеле днвалсамате ле цѣнѣ дн десачѣ.

Ла ѣст лавѣ шаре, тревѣе съ фѣе мѣ тѣлѣ паскарѣ, чѣне
цѣе де пѣтѣ воѣѣ гѣсѣ аѣче не дорѣглъ теѣ, о пресѣмѣре
ѣтѣ спѣне къ астѣ фетее ѣар пѣтеа фѣ матѣ. Ен сътѣ
черчетезѣ спѣдерѣа, поате къ еа ѣтѣ ва фѣ аѣче де тревѣ-
ѣнѣ. (Скоате дн десачѣ маѣ тѣлѣ фѣоле шѣ пакете).

Еакъ о дозѣ де аква тофана, треѣ, пѣнѣ ла поѣ пѣкѣтѣрѣ
де ѣстѣ елезѣр, се лѣдѣлѣеце дат дн пропорѣа констѣтѣ-
цѣѣ омѣлѣѣ, ѣм трѣмете не алѣ лѣте днчетѣшор, днче-
тѣшор, фѣрѣ дѣрере, фѣрѣ препѣс — ах не кѣдѣ ѣам а-
дорѣтѣ къ аста. . . . Еакъ пѣлѣре сѣмпатѣкѣ, къ каре се
пресоарѣ флорѣе сеаѣ днскрѣсѣрѣле, мѣросѣндѣ вѣкетѣл,
сеаѣ четѣнд днскрѣсѣл, авѣрѣле челе пѣкѣте те акѣфѣндѣ
дн зн соѣнѣ — вечнѣк. . . . Маѣ еакъ мѣ мѣгѣта чеа фѣѣ-
тоасѣ: „фокѣ греческѣ“ пѣтѣт а лѣѣ Калѣнѣк, къ карѣле
ачел хетѣк аѣ арс флота араѣв, че къ зна тие анѣ маѣ
пѣнтѣ де поѣ, аседѣасѣ Констанѣнополѣ. Де астѣ мѣгѣтѣ
мѣнѣнатѣ о мѣкъ порѣѣе, тѣрнатѣ дн зн вѣгѣѣ а касеѣ
сеаѣ а знѣѣ вас, тоате арде пѣнѣ ла темелѣе, такар де ар
лѣпота дн апѣ.

Авѣнд дн а мѣа дѣспозѣцѣе зн асемене арсенал, рѣшѣне
ар фѣ съ скаѣѣ не зн пѣскарѣ, — дар пѣтѣмѣ де лѣашѣ
гѣсѣ — Зеѣ де вѣкѣрѣе ѣашѣ да о порѣѣе дндоѣтѣ де елезѣрѣ
зн вѣкет де флорѣ де мѣросѣт, шѣ ѣамѣ фаче зн фок де
артѣфѣцѣе помѣоасѣ, че ар аврѣнде тоатѣ папора шѣ пѣ-
перѣглъ дн лавѣ! — Еар деакѣ ашѣ авеа пѣскаѣва пакате,

cel ce bine a început, pe giumatate a plinit a sa întreprinde.

Având asemenea vii exemple înaintea ochilor, nu ni putem abate din calea mântuitoare pe care ni conduce o înțelepciune cercată în atâtea mari împregiurări, mai ales, când a noastre principii patriotice vor fi susținute de puterile unite și de energia Domnitorului de care suntem astăzi lipsiți.

ARBORE.

Fiilor! Voi nu puteți poate anchê cunoaște că într'o inimă cercată de atâtea valuri a unei vieți îndelungate, ambiția nu mai prinde loc. Eū mē cutremur numai la ideea nenorocirilor ce ar produce ambiția și rivalitatea ce ar despărți în doue tabere nemice pre fii a unei și singure maice! Cum! Români din una, și Români din altă parte, sub tot ațele flamuri glorioase, sub care în mi de lupte a învins, se dee cel mai funest exemplu de orbire și de furie de care ar fi în stare a se încrunta, c'nd s'ar subgiuga de patimă? Ambițiosul, ori cât se stolește cu titlu de patriot, preferind pre a sale decât interesele publice, nu este decât cel mai periculos inimic a patriei sale.

Deachâ me alegeți astăzi a lua asupra mea o sarcină mai presus de virtutea firească, este, chē în asemenea crisă eū sacrific patriei cele de pe urmă a mele puteri, ca să scrvesă pentru puțin timp de treaptă altui mai demn a guverna în împregiurările de astăzi. Sânteți marturi chē în van am cercat a feri de coronă aste come, încăruntate sub coiful ostescū. Dar, aibe patria cele de pe urmă precum le-a avut cele întâi zile a vieții mele, deachâ prin asemenea sacrificiū voi putea hultui chear prin sângele meū preste ramul cel antic a Dragoșilor o noue dinastie credințioasă principiilor care până acum a conservat patria.

TROTUȘAN.

Părinte Campoduțe! În anii giuniei, cu aprodie ai combătut alături cu nemuritorul nostru Eroū cu carele ai împărțit osteneala și gloria în nenumerate lupte; astăzi rămând singur din glorioasa țeată, providența ți'au pastrat o glorie mai mare, aceea a mântui țeara din ripa peirei, la care au adus'o tirania lui Ștefăniță, lăsind'o văduvă de Domnū și de cii mai demni a ei țețepenī. între carii se numeră frașii și nepoșii tei. Astăzi singurū ai ramas d'între cii mulți patrioșii, în carii rađema speranța viitorului! Credinșioșii reprezentanți din partea lor, noi cu tine formămū treimea țeă nedespășită în amorū de patrie, în statornicie și în aprodie. Sub asta flamură șentemū siguri a învinge, și Dumneđeū ni va favora a supune și a șferma pe dușmanii din năuntru și pre cii din afară. De aceea, mäne fiind điuva țeă critică și solemnelă, se înoim a noastră legătură prin un giurământū religios!

ARBORE.

Așa precum pentru astă memorabilă încungiurare ni-am fost înțeles, eū remân statornic; de șunteși și voi, țețească-sē încă odată dresul țe s'au încheiet.

TROTUȘAN.

(Scoate o hărtie si țețeste.)

„În numele șantei și nedespărșitei treimī, sub-însemnașii șerbii lui Dumneđeū, patrioșii, părinșii a Moldovei, și a nume: Eū Arbore, Campoduțe, Trotușanu Visternic, și Cosma Visternic, declarēm în cuget curat, că veđind patria a giunșe aproape de ripa peirei, la care au împins'o Ștefăniță, Dumneđeū se'i ierte pacatele, și cu a căruia moarte, urmată foră a lassa moștenitor legiut la tronul Moldovei, stângân-

duse cu densul vița strălucită a Dragoșîilor, care din neam
aŭ domnit preste astă țeară spre lauda lui Dumneșeu și glo-
ria patriei; și vedînd că lipsa de cap a statului, nu numai
chê aŭ produs o lîngedime în Guvern, și, aŭ desbinat fa-
miliă prin poște și pretenții ambițioase, și în loc ca în peri-
col se'î mai unească, nu numai 'iaŭ desbinat în partiți inimițe
dar încă aŭ invitat și pe străini asupra-ni. Noi ni-am întruni,
tustrei în cuget curat, se întrebunțem în adânc secret, ca, cu a-
giutorul de toate mijloacele morale și materiale sê mân-
tuim patria din pericolul vederat, care înfășosase alegerea
Domnitorului Țerii, producând desbineri și amenințînd chear
lupte între frați, de care aŭ a se folosi acii cu cuget reŭ și
străini. Apoi, spre a închide porțile la atâtea rele și a feri
țeara pe viitor de turbureri, noi, împreună cu părtinitori
noștri, ni-am învoit a alege de Domn pre unul d'între noi,
și anume noi doi pe venerabilul Campoduce Arbore, care aŭ
fost și cu toate a sale caractere este omŭ de oaste. Ear
între noi ni-am giurat, ca îndatî după alegere, eŭ Arbo-
re care sunt fără fiŭ, se înfues după toată legea țerei pe
Visternicul Trotușan, de fiŭ și moștenitorŭ a neamului meŭ,
carele prin asta va fi declarat și moștean leguit a tronului,
ear în locul seŭ de Visternic voiŭ urma eŭ Cosma.

„Pentru păsirea acestor măsuri, ca unice mântuitoare țerei;
fie-care din noi aŭ luat îndatorire a lucra în cuget curat, cu cu-
vânt, cu faptă și la nevoie chear cu arme. Aște le-am sub-
scris cu propria mână și am adaos sigilul familiei. (Tustrei
sub-scriŭ și sigileasê; asemenea façe Arbore și Cosma, a-
dăogând:) Așa Dumneșeu se agiute ca sê plinesc giuruința!
Nedespărțiți în cuget și lucrare!“

ARBORE.

Vie acum părintele sahastru ca sê sfințescă giurământul nostru.

TROTUŞAN.

Elū se află în camara alăturată unde 'plineşte sfânta rugă.
(Deschide uşa, Sahastru întră.)

SCENA VI.

Ţii de mai nainte SAHASTRU cu crucea şi cu un vas în mână; tustrei depun
pe masă sabiile lor în forma de cruce.

SAHASTRUL (aşază vasul şi ȃice :)

„Puneţi dreapta pe marginea vasului cu apa ȃea sfinţită şi în cuget curat rostiţi înaintea ȃelui ȃe vede şi ştie toate, despre scopul legăturii voastre, că veţi plini ȃele câte cugetaţi şi rostiţi pentru binele ţerei şi lauda lui Dumnezeu, care întru asta sē vā agiute; ear, de nu veţi plini, temeţi-vē de urgia ȃerească care pedepseşte pe călcători cu neputredirea corpului după moarte şi retăăirea sufletului până la ȃiua înfricoşată când urmează fie-ȃine după faptă a lua întâiū recompensa ȃea dreaptă în Paradis, seaū în fundul Tartarului.

ARBORE.

Aşa fie; că, mântuirea ţerei fiind unicul scopū a legăturii noastre, niăi unul sē nu se teamă de pericolele întreprinderi, dar sē se cutremure de pedeapsa, care unui trădătorū ambiăios este rezervată de contimporani şi de posteritate. Deăisiaea noastră de a sprijini, a apēra şi a susţinea prin sacrificiū patria, o întērim aăi prin solenel giurământū, şi aăeste le giur a păăi până la moarte (bea ageasma, ȃiialăi beaū de asemenea.)

(In cursul acestei lucrări, se aude toata de dimineată urmată de sunetul clopotelor.)

TROTUŞAN.

Auăiţi! Cuvintele noastre se înalţā acum la ȃeriū pe ari-

SCENA VIII.

Чеї де маї nainre, ПЕТРЪ, ЛЕАНА.

(О барнъ кз възпрелиле стрънсе се vede дн депъртаре звъчмъндъсе не а-пъ, эле-орї апропїндъсе шї еар депъртъндъсе, трасъ апої де пълташї кз фенї, аузпце ла малѣ. Петръ, че нз о твън цїне пе леана, еар кз алта кърта, кз Леана дн враде се deşinde пе зскат шї леинагъ о депъне сзв аръ/ре).

DOMNINA (рънеде днтръ днтїмпїнареа лѣ Петръ).

Фїїзле! .Іаздъ лѣ D-Zѣ къ те стрънгѣ еар дн вра-
целе теле!

ПЕТРЪ.

Матъ! кътѣ тъ въкърѣ къ те ревъдѣ, шї къ де доъ
орї ам твътѣг пе асте стрънъ! днгрїжещете де дънса
къ тълт аѣ пътїмїг!

МА.ІАСИНА (дн парте).

Madonna! Че вѣдѣ! сатънъ кз рълїга теа! скапат'аѣ,
сеаѣ рїнїтс-о-аѣ зн алтъа? — Nътаї де нз т'ар кзпоаще!
дар де аста тъ алъръ костївтъл теѣ чел префѣкт.

DOMNINA (днгрїжїндъсе де Леана).

Ревїно'дї дн сїмдїре, фата теа, дешееаптъте, ошї а ка-
съ, еакъ ната. —

І.ЕАНА (дескїзїнд окїї).

Матъ! еѣ нз ам матъ, дар апар уїе! нїчї възїкъ,
ах! ам лъсат'о мсартъ — аколо . . . Рїнїгорїї . . .

DOMNINA.

Ез'с матъ, шї кзнїкъ, тоате кзнїчїле аѣ інїмъ дсїоасъ
нептръ ана непоатъ, ез'с ната ачестїї нъне че те-аѣ
твътѣг шї те-аѣ адъс ла локѣ сїгър.

ЦЕРІНАТ (китръ Петръ).

Че фръмоасъ цъль, паркъ зна дін Dzinele лакълві, чі-
не съ фіе, де знде'ї?

ПЕТРЪ.

Чіне'ї нъ щіѣ нічі еѣ, къ п'ам авѣт кънд съ о черче-
тез, маї алес къ ера не цъмътате моартъ дн лъпта че
ам авѣт, ші дн фъга къ каре ам адъс'о.

ЛЕАНА.

Знде сънт? спънеці'мї, тъ роѣ, чіне сънтедї? апъраці-
тъ де рініторї, де тіранї — еакъ еї вінѣ дълъ міне,
(спъріетъ се тзпїлеазъ дн сіна Dominel).

МАЛАСПИНА (дн парте).

Еаръші де рініторї ?

DOMNINA.

Дпкреде-те дн Р-Зеѣ, карїле ведерат те-аѣ апърат, едї
днтре крешїні, днтре Молдовенї, кърора съндїть есте ос-
пїталїтатеа.

ПЕТРЪ.

Шї карїї къ тоції те вом апъра, де ва фї де невое,
еар амъ де-одатъ, остепенїле шї дпспїтмънтареа та черѣ
съ те dedaї ла зн рълаос дн каса татеї теле.

DOMNINA.

Вїно фїеа теа, съ те лініщешї, съ оспетезі, съ кон-
ворвїтѣ, шї съ не сфътвїт деспре челе че ва фї де
фъкѣт.

ЛЕАНА.

Въ твладътескѣ оатенїлор взнї; нъ въ ведї дндъра де

о сертанъ, непорочитъ. Чеа, де каре маї тълт амъ до-
риндъ ши невое, есте ка съ тъ kondъчедї а касъ ла пъ-
ринтеле меѣ, ла Хърлѣѣ, поате нѣї департе де аиче?

ПЕТРЪ.

Нѣї департе, деакъ аї ацъне дитре ної, демї сънтемѣ
паскарї де месеріе, дар ініма крещїнъ ва днвїнче грез-
тъдїле ши депъртїріле, ної нъ те vom лъса маї пайнте
де а те ведва дн сїнъл фамїліеї тале. Бар пълъ атънче,
(кѣтръ Domnina). спре а асїгъра маї вїне а еї мїстїре десуре
двїнтанї еї, съ скїтме портва еї дн страе де дгаръ.

МЕАНА.

Мъ дикредѣ дн челе че'тї зїчедї, къ ініма іні сїзне,
къ лрїн вої оашенїлор вѣнї, вої рекъпъта а те тѣнтвїре.

DOMNINA.

Се мерѣет, креде, къ де-амъ с'аѣ дикейет свлъртїріле
тале. — (Къ Меана се дъче ши дїтръ дн касъ).

МА.ІАСПІНА (дн парте).

Мъ дѣкѣ ши еѣ съ спїнезѣ, де ла фемеї вої агла маї
вїне, челе че впртеазъ. (Се дъче).

SCENA III.

ПЕТРЪ, ЧЕРІНАТ.

ЧЕРІНАТ.

Малтъ грїжъ не-аѣ фост адъс дїтързіереа та! Ландъ
лвї D-Zeѣ къ де ведерат перїволѣ те-аѣ скълат. Че мї-
нзні дрепї? Ещї паскар, ши тот ѣмвлї ла вѣнат, апої
дїн кодръ, дн локѣ де кърїораръ не-адъчї о фетїдъ фрѣ-

cha Visternic, a  adunat nu pentru Visterie,  i pentru pun-
ga sa mari venituri,  i c nd 'ia  dat m na, l'au dat de rip ;
acum spre a se spala de pacate, il defa ma  i  earech  a se
inbuna în ochii lunei,  i a patronisa pe candidat  între gloa-
ta reprezentan ilor, cump ra i  i corup i cu banii Visteriei.

BRUTU.

Pr d torii  i v nd torii  erei, ascunsi sub masca ipocrisii
sunt mai periculo i de cum neami ii cii declara i. Pe c nd
 n fa e declamas  patriotismul, pe ascuns  optesc   i nego-
ciesc  cui  i cu c t  ar  putea vinde interesele publice?
Din a eia sunt mai mulți între noi,  i deach   erul nu tri-
mete  nch  fulgere pentru asemenea monstruri, m ntuirea  e-
rei cere ali grăbi prin noi pedeapsa meritat .

E  am trimes Trotu anului respuns, a nu urmări în agiu-
nul alegerei a el plan defa imat de a ur i partide.  e nevoie
a  fost a grăbi  iua alegerei? De  e nu s'au a teptat să se
 ntoarne în patrie at ta barba i; unii esilia i de Stef ni a, al-
 ii fugari de tirania sa, r t c nd prin străinătate  i cari
 nch  nu a  aflat despre moartea lui Stef ni a? Cu agiu-
tul a estora, a cărora patriotism  a  mai sporit între suferin-
 ele  i lacrimile esilului,  i cuno tin ele lor s'au perfec onat în-
tre oamenii  nva a i; candida ii ar spori nu numai la numer,
 i  nch  în valora morală. Dar, Trotu anul  i cu ai sei, afl nduse
 n capul Guvernului, în loc de   reclama pe cii absentă, în-
ch  'i terore se prin asemenea uneltiri. A a, nu ni-a  re-
mas dech t ca, cii credin io i a patriei s  con entrese v rtutea
lor ca o falangă romană care să se opuie ambi io ilor. Num i
 n ist  sens noi lucr nd, patria va putea conserva în lume
un post preparat de gloriosul nostru ero .

HORA.

Sentimentele  e le profes i,  i prin fapte le realises , sunt

ЧЕРНАТ.

Фізіле! нічі тімъриле, нічі плекъриле оаменілоу се а-
сепънеазъ, ші тълте-орі, презачереа днделетнічірілоу,
нз є семіѣ де нестаторнічіе. Дн зіледе ачеле ера да-
тіпъ ка фіе-каре Ромън съ айбе доъ сарчіні, зна че'ші а-
лецеа пентрѣ трайла съѣ, еар алта 'і ера ітпвсъ де лецеа
цереї че'ла дндатореа а фі пъръреа гата пентрѣ апъраеа
еї. Прекъм дн тіміѣ де паче пѣсторізіліші тълпа днсъші
търтеле ла пълъне, еар сътеапъла вої ла арау, де асепнеа
еѣ тъл днделетнічеам къ пълкъріа, дар дндатъ че възтълъ
де резовел рълъна дн челе патрѣ олатърі а цереї, фіе-
каре дн пої днкредінца тестеріа са дн тълтеле фемеї-
лоу ші а вълтрънілоу, еар пої анъкам спата чеа нічі о-
датъ рцінітъл, ші не дншірам съв стегъл Domпitorізілі
спре апъраеа дрептълі съѣ ші а цереї.

ПЕТРЪ (къ ентсіазмъ).

Че нъ ерам ші еѣ не атъиче, вер че п'авем азі асепне-
не леце ?

ЧЕРНАТ.

Сълт амъ маї віне де патрѣ-зечі ані, де кънд не-ам
фост рълкълат аскура лъї Цепелъіо Водъ а Ромънілоу—
Мълтепї, каріле, рїтълд вінеде че възъсъ де ла Стефан
ВВд. кълкасъ църълънтъла, ші знїндъсе къ нълънії, аѣ ръл-
дікат арта аскура фрацілоу дн Молдова.

ПЕТРЪ.

Че се ацентълм де ла о фамиліе, а къріа фії се дізімі-
ръл днтре сіне! — дар ен спълне маї департе.

ЧЕРНАТ.

Авълд дрептъла дн партеа поастръл, соарга артелоръ не

фаворисе, джкът оастеа диничгоаре, ацисесе дп шесъл Рипникълі кеар дп ацисъл Сьитълі Проконіе. Дьпъ че аь орьндит тоате пентрѣ вьтъліа де а дова-зі, Стефан ВВд, жредічнос датінеі сале, дп тезвл кьлітениілор, аь фькьт рьгьткнї пентрѣ. віне кьвптареа дптрепіндерей, нї ке- нї дп ацсторѣ пе Сьитъл Проконіе патроньл зілеі. Соаре не рьсьрїсе а дова-зі, кьнд не възьрїм дїа коаста стьпгь дпиресврадї де ьп кодрѣ де льлчї шї дьрзі а ь- нї дьштанї поь, че дп ачае поанте трекасе де несте Дьнрѣ. Дп ачае поь дппрецъраре, Стефан пь скїтєь лпаньл вьтъліеі, че орьндї а не рьвезї дрепт дпайте. Спайта не пречедеазь, шї моартеа калкь пре ьртеле поа- стре, кьнд де-одать стольрїе челе дпайте, дп а кьрора ьрїте пьшеа Стефан ВВд, фьрь кьпцъраре де ьп ньтър днзечїг де дьштанї. Молдовенїї, гетьїдї, чеаркь а рьз- вате черкьл де фєрѣ чеї днчїнцеа, атпчеа артасарьл лї Стефан ВВд, жревшїнд ньтньтъл, се рестоарїь престе кьлрєцьл сьѣ. Ла рькнетьл де трїанф а дьштанїлор, аь рьспанс рєкнетьл џететелор поастре, гьрїе нї враделе се дппетрїрѣ, не кредєам пердзїї, кьнд де-одать кь ре- пєдънеа фьлцєрьлї, дїн поьрї се децїнце пре пьтньт ьп сьлѣ дпгьпекат, че мїсгьї дп сїнъл сьѣ пе Стефан ВВд.

ПЕТРЪ.

Дєспре ачєстє аззе-ам дєсє-орї ворьїнд не ньта шеа кь сьхастрьл, — ен сїнє маї депарге.

ЧЕРНАТ.

Дьпъ асть мїнєне, аь ьрмат алта маї таре, кьчї дп ачєєашї клїпъ, дїн сьлвл тьпекос скьпърь скьптеї, тьпє- те асьрзьгоаре рїмвоатьл дп цьрѣ, шї дїн сїнъл лї кь мїраре вєдєам єшїнд, алгьзрєа кь Стефан ВВд, ьп кьлр- рєдѣ вьтрьнї, дпартат кь залє де азрѣ нї кь савїє де фокѣ, шїрєрїлє дьштанїлор се рьрєаѣ дьпъ дьлнїї, ка

днтр'ѣн огорѣ спичіле съв фержа съчерігоріаор. Къ съ-
ла діспері дін окії пострії ерозл чел де мінъне, че нъ е-
ра алтъа декът днсъші съптъа Прокопіе! Оастеа поастръ
зрмеазъ зворълаі, дъштаніі, че аѣ съправіет, дп а лор
фъгъ, отоаръ пе тіранъа лор Цепелъш Водъ, еар поі,
кнзвпаці де ладъ, ші днжъркаці де пръзі ші де арте,
тръгънд дъпъ поі, зпелтеле челе днфрікомате, пшіге
тнзрї, лъате де ла Мънтенї, пе днзърпарьтѣ дп патріе.
Трофеїле, кнпътате прїи аѣзторїа Съптълаі Прокопіе,
Стефан Водъ, ле просфортъ Бісерїчеї де ла Бъдъвці, зіді-
тъ дп пштеле ачелъї съптъ патроаѣ, че ші дп шїторѣ ва
амїнта трїшъфъа артелор Молдовене.

ПЕТРЪ

Ла аззіреа зпор асемене фапте мінъпате, прекът ініма
теа се днпъндреазъ де вѣнта стръшошілор, пе атъта еа
се днтрїстеазъ де овелїреа пенноцілор! Декът а лъса съ
шї се вестежаскъ цънеціле днтре ачесте апе шоарге, маї
віне съ тѣ фї трїмес анѣ-церцѣ къ оастеа поастръ, че се
дксъ дп аѣзторїа Шнзрїлор, аколо, ла вътълаїа де ла Мо-
хачѣ, де нъ пентръ патріе, ашї фї копътътъ пентръ леуе
шї пентръ еа ашї фї перїг алътзре къ ерозл цъне, реце-
ле Мадїслав. — Къчї дп патріе! амар шїе! дп зілеле
де азї, кннд есте аморціг врацъа шї віртътеа остепеас-
къ, шї стънсъ дп ініпъ евлавїа, нъ пѣтешъ ащепта а-
ѣзторїѣ нїчї де ла арте нїчї днн черїѣ! — Ах Стефънї-
цъ, Стефънїцъ! че нъ самешї къ възла тѣѣ!

ЧЕРІНАТ.

Стефънїцъ пе се пъръ ла днчепът вреднїк мошеан а пъ-
рїнтелъї сѣѣ Богдан. Татарїї шї Сълтапъа лор, аѣ черкат дп
вътълаїа де ла Чъжръ шї де ла Ністръа повоареа пѣтереї
поастре, каре днжърънд аѣ детънат шї пе Радъа Водъ, а
Мънтенїлор. Дар ачесте трїшърї ренезї, че аѣ кнпътат

(Un Arcasu, Dornean, alergând, trage cu segeata, si nimereste tzinta din pavesa. Scutarul, esind din dosul bradului, destinde pavesa pe care sta înfiptă segeata si o naframă si o dă Dorneanului, care, cu mândrie o arată țetei sale, țe aplaude pre elu. Musica sună

In ațel minut, un Codrean au segetat în sbor un uliu, care cadc cu segeata înfiptă; elu redică paserea in mezul aplausului țetei sale.)

DORNEANUL.

În fuga mare a trage arcul la o mie de pași și a nimeri ținta, nu é dat dechêt unui Dornean! Fraților, vâđut'ați? Eacha pavesa! Deți mie se cuvine cununa și naframa.

Çeata Dornenilor.

Aprodule! A ta é cununa cu naframa, a noastră é lauda!

CODREANU.

Așa ar fi, deachâ Tatarul ar sta pe loc ca bradul, țe laț segetat! Deși pe armasarul seű țel sireap fuge chear ca vên-tul, el trețe pe pâmênt ear nu p'între nourî, și acolo al nimeri nu poate dechêt segeata unui Codrean. Nu pavesa țintită pe trunchiul pinului, ți, pe uliul din nour vê aduc aițe de față! Each'! (Presenteasă paserea.) Deți dupre tot drep-tul mie se cuvine cununa și naframa.

Çeata Codrenilor.

Ție cununa, lauda noi Codrenilor!

U n DORNEAN.

Omul de oaste nu bate resbelű în aerű cu paserile, ți, cu neamiți înarmați nu de pene ți de ferű; puterniți ca și ațelți pinű stremoșul codrului, care nu se oboară dechêt tătet la rădăcină, fie june, fie mator.

U n CODREAN.

Spre a curma țearta, en sê ni supunem unui giudețu de bătrâni. Eacha un Vrânceanu, și un Soroceanu; ii se deslege sfada! [Cătră Soroceanu,] Unchiule! Țe'i mai greu, a nemeri ținta segetând în fuga mare, seau stând locului, pe un uliu sburând?

SOROȚEANUL.

Vrânceanulă é mai bătrână. lui se cuvine cuvântulă întâi. Spune'l, eă mē supun la giudecata ta!

VRÂNȚEANU.

Gibăția arcașului este mare și egală la ambi; în casulă întâi, ținta sta locului, numai segetătorul aleargă, în al doilea, segetătorul sta locului și numai ținta sbura. De aceea, cununa și naframa între ambi sê se împarte prin sorți.

DORNEANU.

Eă bucuos împart cu altul prada câștigată de la un dușman ușiș, dar lauda ba! — Pentru ca sê o ieă întreagă, sunt gata a mē țearta și a mē lupta p'înă și cu un frate! (Se aude sgomot între oșteni, Dorneanul pune mâna pe sabie.)

CODREANU.

Nu, nu ții frate acela, căruca prin truție vreă sê ripești partea cu dreptă agonisită! Pe așa ostași, cariă numai la câștig se arată aproși, îi disprețuesc! (Amândoi se reped unul asupra altuea cu sabiile scoase.)

U n HUȚUL (se aruncă între dânșii.)

Stați! Nu țintă, niți uliul v'ău întartat la sfadă, dați busta asupra adevaratului invitător, eachă'l! [Elă arată un ulțior cu vin de pe masă de lângă bordeiă.]

тръ къ дн тот изрече фъртвиеі чеі греле, кәре іцї ате-
пінда вісаца, дн цензюкї, дьнгъ чеа крече сънтъ, ам ада-
ос шї еѣ а меде рьгъчїанї пентрв тьнгъіреа' воастръ; шї
амъ ть въкрѣ къ рьга невреднїкъмї с'аѣ азїг' дн чєріѣ!

ПЕТРЪ

Datoria fie-kървea' есте а конлзкра кз фанта сеаѣ кз
кзвѣнтъа, пентрв вінеде апроаелѣ съѣ, пїаї алес се кзвіне
ачеаста дїп партеа зисї омѣ, чел кред дїп рьндѣа челор
евлапїонї.

МА. ІАСПІНА.

Fie-чїне, дьпре пьтїнда шї кетареа са опереазъ, пої
пъкъгонїї не лъпгътѣ дн асть лъме мїзеравїлъ, ка' прїп
рѣшї съ не тьнтъе де кърселе діаволзлѣ, еар вої цзнт
Мїліанї, кз арма дн тьнъ сънтецї кемацї а дивїаче не
дзштанї шї асхрїторї.

ПЕТРЪ

Dzштанї? ачеї кз карї ть лзптѣ пьлъ амъ сънт фїа-
реле селзтїче, асхура лор, депїндѣ de-одатъ арма спре
а пь пьтеа лзнга одїнеоаръ дн къмїѣ маї стрълчїт,
еар асть тьнъ п'аѣ пьтѣт оворї пьнъ амъ, декът зршї,
прекзп дьзнь-зї . . .

МА. ІАСПІНА.

Кзп, кеар кз тьна та аї оворїт зп зрс! Че тьнъ пь-
тернїкъ де Ерколе треве съ фїе, не ла пої пз се вьдѣ
де ачесте, декът ла стзтї де бронзѣ, ен се о адмїрѣ
маї де апроапе. (черчетеазъ тьна лзї Петрв. — Дн парте). Санта Ма-
douна, аре семнз враво) Бїне зїсъ фїе асть тьнъ пьтернїкъ,
менїтъ а фрьнде крещетеле дзштанїлор тръфашї! кеар
шї еѣ ам вьззт азї прове мїнзпате а вьртътеї сале, кьнд

luptat în favorul nostru, închiidind drumul fugarilor și sdrumigându-i prin căderea trunchilor seculari, sub care, puțin ché nu s'au îngropat și Regele lor Joan-Albert. Săbiile și lanțele care astăzi purtăm, sânt ripite din mâna lor, și leftica regească ce cu pojițiile sale încâpu în mâna noastră. o păstrăm în biserica de la Cuty pentru de a transporta pe morți la ținterimă.

APRODUL SOROCEANŪ.

Frumoase fapte sânt ațele, dar țele ce a'ți început, noi Soroțeni, cu Bogdan Vodă, le-amă deplinit. Soroțeni erau avangardia oastei cu care ațel Domnă, gloriosulă fiu a eroului nostru, aă strebătat în Polonia și aă inundat toată țara spre a resbuna refusul ce 'iaă făcut sora Regelui, de a se însoți cu ațel Domnă. Eă eram atunci lângă Domnulă, când el în persoană, dădu asalt la poarta țetăței de Liov, pe care aă spart'o prin a sa proprie putere.

U n CODREAN.

La ațele fapte mē închin, a'ți avut lupte, dar a'ți avut și pațe; însă, țeata Codrenilor necontentit se află în țeartă și lupte; când din partea uscatului, când din partea mării Negre, ecspuși tot-de-a-una a ni lupta cu Tatarii și cu Turții și țetatea Albă a o roși cu sângele nostru.

U n CUMAN.

Cătră ist șiră de frumoase istorii a tâmplărilor trecute, noi Cumanii am adaos o faptă nuoue; ferulă nostru este anché cald de mățelăria de la Mohați. Știți chē, păgănul aă fost împresurată țeara Unguriloră, și umbra de tot sē o înghită. Spre a înlătura pericolul de care se amenința și patria noastră și Polonia; Ștefăniță trineseră un corp de oaste în

agiutorul Regelui Sigismond, cu a căruia oaste noi împreună ni-am bătut asupra Turcului la nefericea bătălie de la Mohaçi, în care Sultanul Soleiman, desvâbind toată puterea Impărăției sale. aș învins pe Unguri; când în a sa fugă, giunele Rege Ladislav, împreună cu Trepșa aprodul nostru, s'aș înecat în o mlaștină. Atunçe, țeata noastră înturnându-se în țeară n'aș mai găsit în viață pe Stcfăniță, și, în locul seș, scaunu vėđuvũ în međul desbinărei și în erte pentru alegerea de nuoũ Domnũ.

Dar, se știți chē ostașului nu se erte votũ și părere politică, și, ascultare, a fi credințios flamurei sale !

T O Ţ I.

Sê trăească legea ostășască și patria! Pentru dânsa am înçins arma și am părăsit vetrele noastre și familia, ca sê sprijinim dreptul și alegerea unui Domn, aprod si drept părinte !

(Çetele se scoală închinând cupele și cântă :)

„Cu toți s'urâm luçeafărul,
Cê mâne a se resară,
Se închinem lui cupele
Cu vinul de Cotnar !
Ear când d'aramă buçiumul
Suna-va se ni-adune,
Arma Română tune
Moarte lui dușman.

Moarte !

SCENA II.

ARBORE cu PARCALABUL COSMA si altzi Aprodzi

VIGLA (strigă.)

La rând ! Campoducele vine !

OASTE. Trăească ducele nostru !

ARBORE.

Copiilor, v^e mulțemesc! Fie patria vie! Aveți dreptate a v^e bucura, când am agiuns a se plini mâne actul ȝel mântuitor în care țeara orfană este chemată a'și alege un Donnitoru, pârinte.

COSMA.

Treapta ȝea mai nobilă, prin care patria s'aũ mântuit, este aȝea a oastei; deȝi, din sinul vostru se cuvine a se alege barbatul chemat la Domnie dupre legea strâmoșască. Inse, de la voi ostași nu se ȝere alta. decât supunere întru de a apăra aȝea lege spre a avea a ei liberă lucrare.

ARBORE.

En se ȝerȝetăm ȝetele; [faȝe revisie:] Dupre steagul care poartă astă ȝeată, ea este a Dornenilor, mai apropietă de scaunul Domniei. O cunosc bine! Ea este compusă din veterani! (Cătră un arcaș ostașu.) Ce încrestături porți pe față, parche'i rebușu?

ARCAȘUL.

Pe aȝel rebușu, se pot numera bătăliile în care am combătut; dar, din aȝii ȝe mi le-aũ dat niȝi unul nu se va putea lăuda de o asemenea aproȝie! Li-am astupat gura cu țernă!

ARBORE. (Trece la altă ȝeată.)

Asta'i ȝeata Cumanilor, care, dupre datina Sașilor din Brașov este deprinsă a combate cu senețe, armă nuoue, minunată; un feliũ de fulger, prin care nu aproȝiea ȝi mai cu samă gibăȝiea poartă vinȝeala.

(Treȝe la Vrânȝeni) Eaca Vrânȝeni! Eũ m^e tragũ din

дѣкѣ ми пе рипѣга чеа фѣцитѣ, — Маласпѣно! те-аї фѣкѣт
Маркезе, Бароне, Дѣка, краѣіо!

ПЕТРЪ.

Барка теа, дѣн порочѣре, ам гѣсѣт'о легатѣ ла тал ми
пѣзѣтѣ де вѣтрѣнѣл пострѣ Мірон, де ми черѣл ера дѣноз-
рат, възѣнд дѣ денѣргаре пе ходѣї че тѣ вртѣреаѣ, мѣн-
тѣндѣсе къ аї меї, ам преферат ѣрѣїа фѣртѣнеї де ачеа
а оаменѣлор, тѣ арѣнкаїѣ къ стрѣїна дѣ варкѣ; вѣт ам
петрекѣт пе апа чеа дѣвѣфоратѣ аїї фост къ тодѣї тар-
тѣрї, прекѣт ми а мѣнѣнеї прѣн каре ам скѣпат де неїре.

ЧЕРНАТ.

Фѣтѣл меѣ! .Іасѣ де-амѣ жндѣга ми егерѣле, апѣкъ
лапчеа ми павѣза, какѣ алѣї дѣштанї маї вреднѣчї де
тѣне, амѣ вѣдѣ; къ тѣ пѣ едѣї менѣт петрѣ пѣскѣрѣе.

МА. ІАСПѢНА (дѣ парте).

Дар нѣчї петрѣ вѣтрѣнеде.

DOMNINA.

Адепѣратѣ мѣнѣне! D-Zeѣ пе-аѣ арѣтат жп хар тарѣ,
дѣвреднѣчѣндѣ-те де о фантѣ кредѣнеаскѣ, де а тѣнтѣї
астѣ пѣнѣ, чѣне шѣе а кѣї, ми кѣт о вор фѣ пѣнѣгѣнд
мѣрѣнѣїї!

ПЕТРЪ.

Чѣне аунте есте пѣ шѣїѣ, дар сѣнтѣ къ есте жп дѣпѣр
де вртѣнѣседе ми де вѣндѣеде, непорочѣреа еї о фаче
дѣкѣ маї интересантѣ (дѣ парте). еар інѣмеї теле маї пре-
мѣоѣсѣ, ах! де ар рѣтѣнеа дѣнѣре пої, тѣ дѣкѣ сѣ'тї ас-
кѣндѣ тѣрѣвѣрареа, поате о воїѣ гѣсї сѣнѣрѣ маї лѣнѣїїтѣ.

(се дѣче).

COSMA.

Çel e samână la timpŭ, seere tot la timpŭ ŝi cu dobândâ.

SCENA III.

Un ARMASU, i de mai nante.

! ARMAŞUL.

De pe turnulŭ etâţei, vigla aŭ descoperit din partea de
ameađi. spre malul Dunerei, cum s'aŭ redicat un mare sulŭ de
pulbere deasâ, încât abea ilŭ resbat rađele soarelui!

ARBORE.

Lauda Domnului! aele vor fi etele Codrenilor împreună
cu deputađii Ńerei de gios. Sê li se prepare o deamnâ în-
têmpinare. Dee-li se postul el mai ales în campament ŝi un
ospeŃŭ mânos, ca sê se restaure ostaşii din osteneala călâ-
toriei ŝi sê se bucure de frâţeasca priimire.

COSMA.

Toate aeste le-amŭ pus la cale, precum ŝi modul cum sê des-
coperim cugetele ŝi scopurile oaspeŃilor. Aud chê; Gioseniŭ de-
partađi de noi prin loc; s'ar fi departat în oare e ŝi de interesul
nostru. Spun chê, ii aŭ un caracter propriŭ, ŝi câ nii se pleacâ
aşa de uşorŭ la îndemnul ŝi şoptele altora. Deşi dânsii aŭ de a-
giuns argumente temelnice, patriotice ŝi politice, de a se a-
trage la planul nostru, totuşi spre a alimenta simpatia lor, am
preparat câteva balere cu Ţechinŭ VeneŃianŭ, care Vistirea
de curând aŭ încasuit pentru transportul el mare de earâ.
Asta li va fi numai ca arvonâ pentru sprijinul e vor da la ale-
gerea Domniei, a căreia candidat nu li se va propune dechê
în oara de pe urmâ, ŝi dupâ care, căpiteniilor le-am promis
ŝi asigurat ele întâi posturi în Ńearâ.

unde ai sîi confidență în aduceaș țărînu, къ ть vor scoate dincolo pîmăi ка пре doamna cerei! Dar maî doritэ imi este moartea, maî bine се ть дигитэ zudele ачестэi лакъ, декът се ть дндъплекъ да о черире пелецъитэ. Астэ а те фьгъ пэ т'ащ тьатъит дикъ de primejdie, кьчi цъдекънд дъпре а лъi сълььтъчiе, аторъл същ чел днфокат се ва префаче дн зрѳiе, шi атъиче пэ воiщ скъпа de зрѳiриле сале, кьчi ел prin дnmite кiпърi щiе а се dicfаче de vikimile сале, кьцiтэл, венiвэл de кьт, de mipocit, ачесте сънт дарърi, че de не тронъ дмпарте днтре съпънii сьi. (черчетънд дмпрецърэ).

Къ тоате ачестэ вьдъ кь зн днцер привегазъ аскура меа, тримедъндъ'mi дн ацъторъ не iсѳъ цъне тарiimoc, паскар de mesterie, dar de сепѳiment новiа шi miiiaи ка зп аprod, inima mea сiмте о рекънощiнцъ каре, дъпре доръ, ничi одатъ нъi воiщ нътеа тьртърiсi... Мъ кьтремъръ кьнд кьцетэ ла виiгоръ, кьчi дндатъ че тiранъл ва афла descpre а mea фьгъ, ва фаче тоате кiпъриле сь'mi дескопере петречереа, шi атъиче ваi шi de ачешѳi oameni vъnii, карiи м'ащ адъностiт шi маi алес амар de вiетъл паскар че м'ащ змълт din геаръле сале! — Днтригътэла теъ пьрiнте щiе кь фiика-са сьфере, дар zude'i, кьт сь о ацъте? ах аста imi рецъне inima! (пъльце) Нэ щiщ деакъ шi кьнд iл воiщ пътеа vedea!

SCENA XIV.

LEANA, ПЕТРЪ.

ПЕТРЪ.

Кьт de осевiте сънт днкъцърѳiриле шi локъл дн каре те афлi астэзi, de ачеле de алататерi; кь тоате ачесте, те вьдъ tot трiстэ шi дн лакрътi дплънтатэ ка атъиче

кѣнд ераї де тѣранї тѣї дѣкѣнѣратѣ! Самѣнѣ, доатна
меа, паркѣ нѣ те-аї дѣкѣде де аѣнѣс дѣ чел че кѣ пе-
рїколя зїзелор сале, нї амѣ есте гата а дѣнтрепрїнде тоа-
те спре аѣї дѣтѣрна репаосѣ деплїа а їнїмеї нї сѣнї-
нѣтатеа окїлор тѣї!

I. I. EANA.

Кеар тѣрїтеа нѣеї фачерї де вїне атѣт де неашептате,
тѣ дѣтрїстеазѣ, кѣ нѣ воїѣ пѣтеа, прекут ам дорї, аѣї
тѣртѣрїсі а меа деплїнѣ рекѣноуїнѣцѣ.

ПЕТРѢ.

Рекѣноуїнѣцѣ! де ка ре рекѣноуїнѣцѣ порѣшїї? Оате-
нїї де сама меа, нѣ аѣнѣгескѣ пентрѣ рекѣноуїнѣцѣ,
тѣлѣтїта чеа маї таре пентрѣ о фантѣ вїртѣоасѣ, аде-
вѣрѣтѣл Ропнѣнѣ поартѣ дѣ їнїтѣ, ах! де аї ѣї, а меа
кѣт ѣ де плїнѣ де ачест сентїмент, аї дѣнѣлѣце кѣ алт
дарѣ нѣтаї дѣкапе дѣ еа.

I. I. EANA.

Де ам адмїрат тѣлѣт вѣрѣѣїа, кѣ каре маї тѣнѣтїт
дїнтре вандїїї, маї тѣлѣт преѣзескѣ асѣзїї сентїментѣл
чел повїл нїї а та марїнїнїе, менїге пентрѣ о позїдїе
маї дѣлѣтѣ де ачееа дѣ каре аїче те вѣдѣ, креде — кѣ
дѣдѣтѣ че вої фї реконѣсѣ ла Хѣрлѣѣ, нїрїнтеле теѣ
ва ѣї а те преѣзї нїї а те тѣлѣтїтї кѣ тоатѣ делїкатеца
че мерїтезї.

ПЕТРѢ.

Нѣ сѣнт ла дѣдѣеалѣ кѣ пѣрїнтеле нѣеї фїнѣе атѣт
де сїнѣїтоаре нїї фѣрѣоасе, се нѣ аїѣѣ плекаре нїї кеар
пѣтере а рекѣноуїнѣцѣ нїї а дѣтѣрѣдоша пе ѣн омѣ дерѣнд
ка тїне, дар ачестѣ омѣ де рѣндѣ, поате аре дѣрентѣ нїї
сїнѣте о дорїнѣцѣ недѣвїнѣсѣ, а ѣїї такар казѣа пѣтїмїрїлор

таде, ши пе а кърѣ воер таре, фѣкъ аѣ авѣт порочѣре а тѣлтѣ?

LIEANA.

Аї зѣс дѣнеоре, къ ла Ромѣнї фѣпта вѣртвоасѣ нѣ че-
ре нѣчї о тѣлцѣтѣгѣ, фѣе'дї дар де ауѣс къ аї плѣнїт'о,
а'дї дескоперї пѣтеле, стареа теа ши казза непорочѣреї,
поате мї'ар фї де вѣтѣтаре, прекъм дѣе де дѣскѣражаре
де а пѣтеа комплекта а теа тѣлтѣре.

ПЕТРЪ.

Маре навъ ар тревѣ съ фѣе ачеаста каре те констрѣн-
ѣе амї реѣза о рѣгѣтѣте, дар еѣ тѣ съвѣнѣ воїндеї та-
ле нѣи респектезѣ секретѣл тѣѣ, — се щїї дѣсѣ къ мѣс-
терѣл къ каре те аконерї, дѣ лок де а дѣтѣдїна а теа
хотѣре, тѣ апрѣнде де маї таре дорѣнѣ де а тѣ фаче
вреднѣк де дѣкредереа та. (дѣ парте). Нѣ кътезѣ а зѣче де
inima еї.

LIEANA (дѣ парте).

Че sentiment новїл дѣи зѣи паскарѣ! ах! дѣчеа тѣ дѣс-
парте де дѣнѣл раугѣл пацереї теле? нѣи ѣрсїга чеа
варварѣ тѣ осѣндеше а амордї sentimentѣл меѣ!

STENA XV.

Чет де маї пѣнте, DOMNINA, ЧЕРНАТ.

DOMNINA (дѣтѣрѣдошїнд пе Гїеана).

Дорїга теа фїе! Вѣдѣ къ дѣтѣрѣжїреа та нѣ те-аѣ
лѣсаг а гѣста зѣ рѣпаос дѣделѣнѣ. Алїнѣ-те, фїї сїгѣрѣ
деспре дѣштманїї тѣї, ісѣѣ адѣпост реграс пе фереще де
дѣвѣлѣрїле лѣтеї, лѣнѣ нѣ те воїѣ щї дѣтѣре аї тѣї, кре-

de фііеа-меа, къ тѣ воіѣ днргіжі де тіне къ дзіошіа знеі
name.

I. I EANA.

О матъ! аша ініма mea къ дрептѣа чере а кема пре
тіне, а къріа фііѣ marііnos ші аprod м'аѣ скълат de de-
zonop ші de склавіе дін тѣна тіранілор, дар дитѣмилъ-
ріе меле съот де аша феліѣ, днкѣт віігорітеа тѣ дн-
спѣімѣтеазъ асетеие ка ші аmіntіrea челор трекаѣте.

DOMNINA.

Фііеа mea! Деакъ ініма та, прекъм снзі, сімте о атра-
дере кѣтрѣ тіне ка пентрѣ о матѣ, че нѣ депѣі дн сі-
нѣл меѣ секретѣа дѣрерілор тале, пентрѣ ка кзпоскѣндѣ'цї
днпрецѣрѣріе, съ пѣтемѣ маї кѣ немеріре фѣлтѣі пентрѣ
дндрептареа соартеї тале. — Спъне, нѣ аскънде нїмік, а
фїіѣлѣі меѣ разім есте знкїѣа Черінат, пої сънтетѣ зна..

I. I EANA.

Матъ! нѣ чере а щї тоате, (не днчетѣ). Де аѣне есте а
вѣ снъне (кѣ днгрїжіре). кѣ зн пѣтернік отѣ таре, с'аѣ аpіnc
de атор пентрѣ тіне, ші дѣпѣ че аm рѣснїnc пропъне-
ріе сале, нелеѣзітѣл — аѣ зрзіт а те рініре!

КЪ ТОЦІІ.

Рініре! кзп?

I. I EANA.

Ачел отѣ, каріе нѣ респектеазъ нїчї о леѣе, нїчї о
персоанѣ, аѣ плїніт кѣ тіне зн крїмѣ дндоіт, кѣчї афлѣн-
дѣтѣ кѣ ззна mea поантеа дн вісерїкѣ ла прївіігере, дѣ-
пѣ че аше не-атѣ фосг рѣгѣт ла шортѣнтѣл маїчеї ме-
ле, аколо астрѣкате, нелеѣзіції не-аѣ рініт кѣнд дн лакрїмі
ші дн дѣрере днплънтате, пої емеатѣ дін вісерїкѣ.

șile eșite? Uitat'ăi cum s'au bucurat țeara, în ziua când Ștefăniță se urcă pe tron?

Ce bucurie, ce benchete și danșuri, pentru chē, elū se arată evlavios, duios, neobosit întru de a agiuta pe neputințioși? Se făcusă marinimos și darnic, dar toate din spatele noastre, au adaos dabilă peste dabilă, cornôritul, oeritul, dare pe stupi, și multe alte; încât, cele ce le produțem prin osteneala noastră eram nevoiți a le mai cumpêra cu bani; și toate așeste nu erau doar pentru vre o nevoe a țerei, ci, numai ca sē înavușească pe boerii ce încunguraū pe Ștefăniță. Dar acum, cā doar boerii, făcuși mai înțelepți, din cele trecute, vor căuta sē apere și pe popor, de la care se trage a lor avuție și putere, alegând un Domn drept și îngrijitor pentru țeară?

Dar, sē lăsăm așeste în știrea lui Dumneđeu care va lumina pe boerii la alegerea ce are a se face; pentru noi, tot una va fi, de se va alege Bran seaū Stan, povoara țerei tot noi o s'o purtēm. De-odatā se punem la cale interesele casnițe care sē ni aducā folosū, mai alesū așele cu care m'au înserçinat Parcalabul. Niçi vei prinde de veste cum țor veni Gioseni, cā, aburul vinului de Cotnarū, ia trage în astā parte. Eū mē deștind în chelērie, daū țepū buței de vin cules din viea domnească, ear tu Anco, gātește ulțioarele și cofița, știțea cu fundul îndoit. (Se duțe.)

ANCA.

Sūnt curioasă sē vedū și pe çii Gioseni, chē, între noi di-când intrā Suseni n'am vedut unul ca se'mi placā, toți posomorii, niçi unul rișind, ci tot șoptind între dānșii! Niçi nu iaū sama la mine, sē'mi di-cā vr'o vorbā dulce, când eū mē ostenesc ca sē li pregātesc ospēțul și benchetele! Apoi, açi oameni hři, de mulțemire, dupā ce se înbataū, imū mai spargū ulțioarele! Doamne ferește! parcā aū dat Tatarii în țeară!

SCENA VII.

CERINAT, DOMNINA și ILEANA în port negru.

ÇERINAT.

Eaca am agiunsú la capétul călătoriei ce'i îndeuungate, și precum speres, și a suferințelor noastre. Dincoace ni se înfătoșasă Suțeava cu toată țetatea, scaunul vechiú a Domniei, de unde se revarsa asupra țerei bunătăți și laude, când domniú din vița cea sântá a Dragoșidilor, purtaú corona strălucită și sabiea neînvinasă! Adevér ché amu, pentru pacatele noastre, Dumneđeú ni-aú ertatú cu Domniú de pe urmă, cariú ni adusesse la peire.

Vedeți ațele înalte turnuri? Ațele este biserica Catedralá, închinată Sântului Dimitrie și seditá de Stefan cel Mare, spre mulțemire pentru a sa vințeală asupra nemiților. Çele turnuri înaurite care se înalță de pe ațele stâncá. este curtea Domnească, și în ațel turnú peste care flutura bandiere naționale, se pás-traú o sutá de steaguri luate în crunte bătălii, de la neamiții țerei.

Vedeți poarta cea spre ameađi, din care se revarsá unú părăú de oșteni, cariú, párchê se îndreaptá spre noi? Toate ațeste máne le vomú visita cu amánuntul, și vomú asista la serbárele ce se vor façe după alegerea Domnului.

DOMNINA.

Minunate și frumoase sânt ațele petre, dar, inimile celorla ce locuesc acolo, mă temú ché de-asemene vor fi împetrite! Oare, în međul vuetului, putevomú spera sê ni se audá voa-țea, și sê se asculte plânsoarea ațestei serimane?

ILEANA.

Amar mie! buná mamá! Din câte am văđut și auđit în

astă călătorie, puțină speranță m'ăm ramas cha sê aflū aiçe repararea nefericirei mele. Văđind la Hérleū arse și surupate casile părințești, familia și nepoții împrăștieați cine știe unde, de nu li voiū mai afla urma, amiții și casnicii părintelui meū, înfricoșați, necutesând sê mă recunoască de a lor compatriotă. Numai voi, nobili, deși mie streini, m'ați înbrătoșat pe mine sermana și vê escpuneți poate la persecuția tiranilor mei; v'ați părăsit casele spre a reclama pentru mine apărarea de la Direptatea țerei, carea, doar nu în van va purta astăđi ațel sânt nume.

CERINAT.

Fata mea! Ori ținee ești, deși nuți cunoscū numele, care îl ascunđi pentru motiuri grele: dar, lacrimile tale m'ăū aprinsū sentimentul de filantropie, ele îmi impune datoria a te agiuta după puțință. Nu sunt la îndoeală chă în ținua, când legea ovelită, va fi reaseđată pe tron, se va face și ție parte de dreptul țe reclami. Pană atunçe, răbdare. Neputând gâsi ađi loc în țetate, se țerem ospitalitate în astă casă. Tu mă așteaptă acolo, ear eū mē duc se țerțetesū despre țele țe se urmeasă. (Cerinat se duțe, ear Ileana întră la ospătatorul).

SCENA VIII.

Pe când ILEANA intra in casa, TROTUȘAN și MORA vihd; o recunoscū, însă fara a fi vėduți de dânsa.

TROTUȘAN. (spăriet).

Çe am vėđut? pentru D-zeū! Ileana aiçe? Prin țe minune? De când? Cum? Nu mă înșelū! Deși este înbrobodită și în vestimente negre, inima îmi țițe chă asta'i Ileana! Nu, nu mă înșelū; dar, în țe mod aū scapat din țetățuie? Undei Malaspina, Pađela, ca s'imi lămurească misteriu!

mi'-се челе че де кѣтева зѣле м'аѣ кѣрѣнс- Din vziреa чеa сагапѣкѣ а еадѣлѣ, ам тѣлѣт о фѣлѣцѣ дѣцѣреаскѣ дѣр амар мѣе! тѣ темѣ къ кеар трѣмѣва мѣѣ тѣ ва репѣне! де че мѣстерѣ несгрѣвѣтѣт се дѣкѣпѣрѣ асѣ тѣмпларе? Чѣнеї сгрѣпа ачеаста, каре кеар ка о Dзѣвѣ а лѣкѣлѣ м'аѣ фертекат! Din лѣвер че ерам, асѣзѣ цетѣ дѣ овезе, каре поате вор дѣфрѣпа тоате пѣанѣрѣле вѣдеї теле! — Дѣр нѣ, зѣ амор че пѣде дѣн вѣртѣте нѣ поате фѣ декѣт повѣл мѣ негрѣторѣѣ, мѣ ва кондѣче пре кѣлеа глорѣеї. — Дѣн аста вѣдѣ къ D-зеѣ мѣ'аѣ трѣмес'о ка сѣ тѣ зѣмѣлѣ дѣн а теа вѣеацѣ овеаїтѣ. — Дѣр оаре кѣм аре сѣ фѣ маї апої? Черѣпат ва афла пе пѣрѣнтеле еї, ачеста о ва кондѣче де аїче, мѣ паскарѣл ва рѣтѣнеа кѣ фѣндат еарѣ дѣ мѣадѣнѣле сале, кѣчї мѣма-теа, дѣн негрѣцѣнѣт амор пентрѣ мѣне, мѣ дѣпре зѣ цѣрѣтѣнт че зїче къ аѣ дѣкѣет пѣрѣнтелѣ мѣѣ, нѣ тѣ ласѣ а тѣ депѣрѣга де ла ачест лѣвѣ, вѣде сѣнт осѣндѣт а трѣрѣпа о вѣеацѣ тоартѣ. (Шеде сѣз арворе).

Остенеала зѣелор трежѣте мѣ'аѣ сорѣт тоатѣ пѣртѣтеа мѣ тѣ рекеатѣ ла репаос. — Ен се тѣ ашезѣ зѣ нѣкѣ сѣв їстѣ фѣгѣ анѣос, сѣв а кѣрѣеа зѣвре пѣкѣкѣте с'аѣ дѣзволтат цѣнецѣле теле, — ка одѣнеоарѣ де ар нѣтеа мѣ амѣ сѣ тѣ тѣлѣче а сале зѣвре вѣне-фѣкѣтоаре! — де анѣ пѣтеа тѣкар вѣса де ферѣцѣреа ме! де дѣнса! зѣ Зефѣрѣ дѣлече мѣ ацѣнѣе ла сомѣѣ . .

(He дѣчетѣ се кѣрѣнде де сомѣѣ, де департе ѣа спѣнеагѣ-Маласпѣна. — Мѣзѣка сѣлѣ а ла Sordino).

SCENA XVII.

ПЕТРѢ (dormind сѣз арворе), **МАЛАСПѣНА**, (дѣтрѣ дѣчетѣшорѣ мѣ кѣзѣнд дѣмпрецѣр кѣ лѣаре аїнѣте).

МАЛАСПѣНА.

Вѣкѣ'а! дѣварше паскарѣл, мѣнѣнт фѣлѣорѣвѣлѣ, мѣне се

TROTUȘAN.

Vorbele tale, ori cât de învățate, astă-đi nu mă potú a-
giuta! Res non verba! Mai inventeasá ęeva din ęele Venetiane,
și asta în pripâ, câ nu'í timp de pierdut! (cu nerâbdare).

MORA.

Grea, dar frumoasă înserćinare! ęele ęe Malaspina și Pa-
dela aú stricat, Mora trebuie sê le îndrepte astâđi! Deći, oste-
neala pentru doí, ęere recompensá pentru doí!

TROTUȘAN (cu vehemență)

Doftore, frate, sorta mea, viitorul țerei, toate sunt compli-
cate în astâ crisa! ęe'í de făcut ca sê abatem fortuna ęe mă
amenință; ca, Pleana, ęe avea se coroneđe ostenelele mele,
sê nu fie ađi cauza oborirei mele? Nići nu știú ęine'í femeea
cu care aú venit? Că, bunică sa din noroćire aú murit în ęe-
tate; tot pericolulú este, nu cum-va se strâbatá în public
astâ avanturá. De am putea-o din nouú înlátura de aiće! Dar,
nesmintit chê ea se va pási de to'í, și apoi unde se o duci? —
Oarele sânt prețuoase; toatá țeara are, astâđi ochii deschiși
pe ęele ęe sé lucreadâ aiće, și é foarte greu de a între-
prinde ęeva în fața ei!

MORA.

Pre lângâ pericolul care amenință șeful, satelitul seú nu va
scapa teafâr! Am de agiuns inimići al artei medicale! Lí se vor
folosi de astâ încungiurare spre a me inculpâ, chê pe lângâ
medećină, eserćites și Necromanția, cu agiutorul farmećelor!
De aęeea, este de nevoie a aplica un remedú eroic, carele,
ni va mântui ori vii seaú morți de gearêle dodoitorilor. (în-
ęepe a reflecta).

TROTUȘAN (câutând câtrê ęeriú).

O planetá bine-voitoare! care de la nașterea mea m'ai

favorat în toate împrejurările vieții mele ; care, din serac Reseșu din Trotuș, m'ai rădicat la treapta cea mai mare a boeriei țerei mele și al avereii, și m'ai condus până în agiun a mē façe Domnitorū al ei, nu te ascunde subt nourī spre a întuneca calea mea, până voiū agiunge la ținta unde mai îndreptat ! După aceea, de este așa soarta mea, rumpe firul vieții mele ca s'el curmū în sinul idolului mē ! Ce'i de făcut Mora ?

MORA.

Înțelegū chē, toată importența este a împiedeca pe Ileana de a divulga misteriu, căci, actul rîpirei, proclamându-se de crimă, ar fi decretul morții mele, încât, cu orī ce prețū trebuie a o împiedeca ađi de a vorbi.

TROTUȘAN.

Nu mē priçepū în ce mod s'ar putea realiza asta, fōră crimă seaū fōră scandal !

MORA.

Pentru ce dar oameni ca mine se află în lume ? de nu'i, ca lucruri la părere neputinçoase, sē se facă, . . . Deū ! vĕdū chē nu'i alta de cum a'i închide gura.

TROTUȘAN.

Cumū ? Se închidī Paradisul ? Cum ? Se façi mută aceea gură prin care suride amorul și care plângând façe a se înduioși çii mai înpetriți ?

MORA.

La ușile ațelū paradis, se cuvine sē punem astăđi o lacată.

TROTUȘAN.

Și oare, poți façe asta fōră scandal și durere ?

Еавъ еѣ воіѣ да о пръвѣ ведератъ де певътъмареа джскри-
сълвѣ . . .

ПЕТРЪ.

De'i ama deokide'а джсвмѣ ми четеше'а . .

(Се азѣ дж девертаре дѣн партеа лавълѣ дѣна-сълора сълет де пълвм мѣли-
тар; тоѣ) вавъ джтр'аколо).

SCENA III.

Че'ї де маї пѣнте, (ла азѣреа сълетлаї паскарїї шѣплаташїї джармацїї
мз грълѣре сѣс дѣн тоате пѣрглѣ), асемеие **ЧЕРНАТ, DOMNINA.**

ЪН ПАСКАР (де пе пѣнчел).

Пе лавѣ дѣн сѣс вѣне зп вас пѣ вѣнтрелѣ дѣтѣнсе.

А.ЪТ ПАСКАР.

Бандѣра Домнеаскѣ флѣтѣрѣ дж аер!

ПЕТРЪ.

Бандѣрѣ Домнеаскѣ, че ва сѣ фѣе?

А.ЪТ ПАСКАР

Васѣл сълѣтееазѣ де арте.

I. I EANA.

Амар мѣе! незмѣнтѣт вѣнѣ сѣ мѣ вѣрѣндѣ, ах де амз ѣ
тѣрзѣѣ сѣ пе мѣсѣзѣмѣ, ѣї азѣ афлат фѣга мѣ петречереа
теа, зѣде сѣ мѣ асѣндѣ? (Сѣзѣрѣтѣ фѣце дж тоате пѣрглѣ)

МАЛАСПИНА (дѣн парте).

Браво Стефѣнѣдѣ! вѣне кеар ла пѣрѣтѣ, влестемацїї зп-
владѣ сѣ мѣ констрѣнгѣ а четѣ картеа чеа афѣрѣсѣтѣ!

ПЕТРЪ.

De vină ходиі, орї чіне ар фі, фрацілор аді цврат с'о апъраці не асгъ фїте, се не лъсътѣ съ не се *desăi*те фоколаріі пострїі, чіне аре тамъ, соціе, соръ, фїте, ла арте неутръ а лор анъраре (Скоате пампала шї рѣдїкъ дара. Паскарї се изнѣ дн *pozitie*, се адънъ дн гръне, онї стаѣ ла шалѣ, алціі аконерѣ не *lasava docite* данъ *Domina*).

SCENA XX.

(Васка се апропіе, ШЕПТЕЛІЧІ кз аї сѣи Армаші че поартъ о вандїеръ, се *deşinde* не зекат).

ПЕТРЪ.

Че не адъчедї?

ШЕПТЕЛІЧІ.

Паче шї съпътате!

ЧЕРНАТ. (Кътръ Паскарї).

Длкінадї-въ дланїтеа вандїерѣ *Domneşti*, илекаді ар-
теле. (Паскарї плеакъ артеле).

ШЕПТЕЛІЧІ.

(Днъ че с'аѣ ашегат кз стола съ дн мезал *Teatrului*)

Аскълатці оаменїлор възї! Дїрентатеа переї, адънатъ
ла скакпъл *Domniei* дн Сзчеава, трїмете съпътате ла
тодї воерїі, воерїні, мазілї шї ла оаменї де оасте!

ПАСКАРІ.

Трѣаскъ Дїрентатеа *Moldovei*!

ШЕПТЕЛІЧІ.

Трѣаскъ Дїрентатеа! кз *Domnia* аѣ мърїт!

I. I EANA.

Дѣтнезекле! че аздѣ, л'аѣ аѣне зрѣіа череаскъ!

МА. ІАСПИНА (ѣн парте).

Ам скѣпат зн канѣ, ам пердѣт зна міе цекіні.

ЧЕРНАТ

Ѕнде, мі клнд, аѣ рѣпосат Стефѣніцъ Водъ?

ШЕНТЕ. ПЧІ.

ѣн четатеа Хотіпѣлѣ, ѣн зѣва челор вѣіші ѣн Сіпаі.

ПЕТРЪ.

Де вѣлѣ огврѣ аѣ фост зѣва ачеса, ѣн каре цара аѣ скѣпат де зн тірап, нѣ маі пѣціа крѣдѣ де ачела че аѣ оторѣт аѣѣца мартірі.

ШЕНТЕ. ПЧІ.

Алевѣрѣ аі ростітѣ о цѣне.ле наскарѣ! дар зн рѣѣ н'аѣ пѣтѣт лѣса дѣпре сіне, декѣт рѣле маі марі.

ПЕТРЪ.

Оаре чѣ сѣ маі ѣіе?

ШЕНТЕ. ПЧІ.

Дѣлѣ че Стефѣніцъ Водъ, аѣ тѣет ла Хѣрлѣѣ, кѣм педі ѣі аззіг, пе Хатманѣ Арворе мі пре ѣііі лѣі, аѣ маі оторѣт лѣкѣ пе мѣлці ааді, еар маі мѣлці лѣкѣ аѣ ѣздіт ѣн стрѣпѣтате.

ПЕТРЪ.

Пе чіне лѣкѣ аѣ тѣет пелецѣітѣл?

ШЕПТЕ. ПЧІ.

Пе Сіна Вістернікъл, еар Деспота Сірвъл, ащ скънат
къпай къ зізеле дугре твюдї.

I. I E A N A.

Ах! ашар шіе! (каде дн враделе Domninel).

ЧЕРНАТ.

Дзпъ хатманкъл Арборе, іста ащ фост опоркъл оастей
поастре.

МА. ІАСИНА.

Ші стръінщ ащ фост?

ШЕПТЕ. ПЧІ.

Фрагеле Domnitorvълї de Сervia, стръінщ, дар ел са'щ дн-
пътінтенїт дн Молдова, кърънд сьпцеле сьщ негръ
апърафеа ачестві пьтълт.

МА. ІАСИНА (дн парте).

Че'мі аузтъ амь, рішіреа, шї афлареа паскарвълї! порок
къ ащ тьрїт Стефъніцъ, къ атъоче амї фї дугре доъ
фокрї!

ПЕТРЪ

Ах кълтеа пелецвїроп! дефїмаре петърдїнїтъ! кн
апрод, дзпъ алгъл каде, кн пьрїнте а патріей дзпъ алгъл
се стьнце, чїне ва рьтвнеа сь се дугрїжаскъ де царь!

ШЕПТЕ. ПЧІ.

Де кьт ачесте ар фї ьрпаг дикъ маї мьлте пелецвїрї,
пвдїні патріоцї ар фї скъпат де секвреа лвї Стефъніцъ,
деакъ Доамна са пз с'ар фї дндзрат маї мьлт де царь
декът де дьнсъл, шї пз л'ар фї дивелїнат.

ТОЦІ.

Дивелїнат!

ȘEARPE.

Urmesû însărçinărei, și nu voiû pregeta a reveni cu răspunsul ; și dupâ cum cred, cu rezultatul dorit. (se duce).

SCENA XI.

BRUTU apoi DOMNINA și ILEANA.

BRUTU.

Deachê mi' se va nimeri sê aflu între Gioseni sentimente de adevarat patriotism, apoi, sânt sigur chê astâđi va triumfa cauza națională ! (Vêđind femeile dosite sub arbore) Țe streine călugărițe vèdû dosite sub ațel arbore ? Parchê se sfiescû de a fi recunoscute ! (Cătrâ femeî, care pe înțet se înainteasâ) Mi' se pare că sînteți străine și nemernițe în ațest loc ? Oare țe v'au nevoit a pârâsi asilul pațnic a Sâhâstriei voastre, spre a vè espune în astâ volboare a tîmplârilor lumești ?

DOMNINA.

Bine ni-ai cunoscut chê sîntem străine în ațeste locuri ! Astâđi, chear în țeara noastră, sîntem străine la ușa case-lor ! Portul țel negru nu este ațel a clasei noastre, ți, a inimeî ței întristate. Fortuna țea grea care suflâ peste sermana patrie, ni-au mînat din casele noastre, și pânâ acum în van căutâm asil și apêrare, închât, astaî cauza țe ni au adus aice !

BRUTU.

Compătimescû la suferințele voastre, care, ca pe mulți alți au spulberat, depe la vetrile lor ! Dar, nu ați ales bine điua niçi locul de a capata adăpost; chê, știți chear țeara è astâđi vèduvâ, fôrâ părinte, închêt pânâ a nu se așeđa domnia, și dreptatea învan o căutați pe aice ; chê, voațea voastră se resuflâ în vînt.

ILEANA. (în parte.)

Amar mie, ce perspectiva pentru mine!

DOMNINA.

Nu, nu pot crede, ca una din plecările și faptele cele rele a domniei trecute, sê fi supra viețuit după reposarea lui Ste-făniță! Chiemarea, care s'au făcut prin țeară, aũ înviet spe-rarea cea amortită. Auđulũ despre numele a mai multorũ părinți, în a căroră mână aũ încâput cărma țerei, ni daũ o siguranție mângâitoare. Mai ales sună vorba despre Brutu, așel întei patriot; apărător drepturilor țerei și a celor oveliți. La așela avem mare nevoe și dorință a ni duce, spre aĩ es-pune poziția noastră cea cumplită; deachê în a noastră ne-merniție ni s'ar însemna unde se aflam pe așel barbat pa-triotũ.

BRUTU.

Ca așela mai sunt și alți de sama lui, carii, cu peptul și chear vieața staũ pentru dreptulũ și agiutorulũ celor ovcliți. Deçi, până veți recunoaște pe așel în care aveți atâta în-credere, spuneți și mie nevoea voastră ca și cum ȳiați spune chear lui; mai ales chê, precum spuneți, lucrul este grabnic.

DOMNINA.

Blândețele care le recunosc în țisele voastre, imĩ însuflă o deplina încredere; dar, așele ce am a'ĩ spune nu sũnt numai de natură particulară, ci încă și publică; încât, numai înaintea Dreptei le pot declara. Deçi, așea pentru care mē rogũ cu umelință, este, sê mē conduceți înaintea așelui Brutu, ca, cu agiutorul seũ se pot realiza speranțele mele.

dođytorilor ei; ear пре воерї, воерїнї шї maziї, дѣпре векеа datїнѣ, ї дѣвїтѣ а се адѣна ла Мітрополїа Свченеї, сїре а оръндї челе неапърате, шї недѣтързїет а се але-це пе кърватѣл кърѣа съ се дикредїнцезе скїнтрѣл, ко-рона шї спата лѣ Драгош.

ПЕТРЪ.

Цара съ се дикредїнцезе ла чел маї вреднїк патриот. Деакъ сънцеде лѣ Драгош аѣ дїчетат а кърѣе дї вїнеде хлїї тощеанѣ, сѣдетѣл сѣѣ, че есте непърїтор, незмїн-тїг вїеазѣ дї ви барбат Ромѣнѣ, сѣ'л кѣтъш, сѣ'л а-флѣмѣ, шї patria нѣ ва перї!

КЪ ТОЦІ.

Трѣаскъ patria!

DOMNINA. (дї парте)

D-Zeule! Еакъ семнала de demѣл ащелтат! еакъ плїнїреа кѣвїтелор презїкѣтоаре а лѣ Стефан! „Деакъ, „дѣпре воїнда лѣ D-Zeї, Bordan армѣрї, аѣ пе тронѣ аѣ „комвѣтънд пентрѣ царѣ, фърѣ а лѣса ви тощеанѣ, а-„тѣпче, дар нѣмаї атѣпче сѣ терѣї кѣ фїїл теї Пе-„трѣ дїанїгеа Дїрепѣцеї ла Свчеавѣ, сѣї дїфѣцїошезї „їсѣї дрес Домнескѣ шї шедѣл, шї сѣ вѣ свѣзнецї ла а еї „хотърїре!“

Еакъ клїна de а флѣтѣї пентрѣ патрие шї пентрѣ фїїл теї!

ШЕПТЕ.ИЧІ.

Дечї, тоцї варѣадїї, цѣнї Міліанї, аскѣлтацї кетареа цорей! Чей че'с дїскрїпїї ла оасте, кѣлѣредї аѣ не-дестрї, сѣ се дїпартезе кърѣнд, шї лѣтънд мерїнде ла дрѣмї, сѣ се дїшїре сѣв стеатѣл Ауродѣлї лорѣ.

ПЕТРЪ.

Еѣ пв'с днесрѣ нѣкѣре дндре оаменїи де оасте, дар
дн нїма теа есте днтїлърїгъ даторїа чеа сълтъ кѣтръ
маїка патріе. Матъ! еартътъ! patria è тамъ маї ма-
ре, еа тъ кеатъ, пв маї потѣ рѣтънеа аїче, тъ дѣк кѣ
арташъл, фрадїлор! кѣ тїне!

ПАСКАРІЙ.

Тоцї се мерцем пентрѣ царъ, съ не апърът фамиліїле,
коуїи нїи мортїнтеле пърїндїлор.

МА.ЛАСИНА (дн парте).

Оаменїи лавълѣ с'аѣ апрїнс, чеа съ фїе?

DOMNINA (дн парте).

Черъл фаворезъ а те кетаре, (кѣтръ Петръ), Шї а маїчеї
таде нъта есте патріа, нї еѣ вїнѣ кѣ тїне.

ШЕПТЕ.НЧІ.

Тотѣ столъа вострѣ се дндре дн васъл теѣ, кѣ карї-
ле пълъ ла чегатеа Гертїнеї вом мерце днпрезїнъ.

ПЕТРЪ.

Вїе кѣ ної нїи оаспеле пострѣ, пентрѣ каре кѣ тоцї ам
църат а о аръта. Факъ-ї-се леце нїи педансъ крзїтъ
арзїторїялѣ дефаїтеї сале!

КЪ ТОЦІ.

Педансъ крзїтъ пеледвїтълѣ! рїнїгорїялѣ!

DOMNINA.

Сънтѣ есте църътънїтъл пострѣ, еѣ днсаши о воїѣ кон-
дѣче ла Съчеана днаїнтеа Дїрептъдеї, черънд леце пентрѣ
дѣнса. Анъ тѣ дѣкѣ съ фавѣ прегътїрїме де дрът. (дн парте)
Съ скотѣ дїн аскѣнс дресъла чел съндїг де ла каре а-
търнъ вїїторїшеа фїїлѣлѣ теѣ! (Се дѣче).

Челі де маї пайнте Фъръ DOMNINA:

МАЛАСИНА (до парте).

Ах! че нѣ амъ хи меродѣ съ тѣ факѣ повѣзатъ — нѣ шій, дикотро с'о ахкѣ!

ПЕТРЪ (до парте).

Соарта ми' се съинеазъ! Че ферііре! дохъ дохрѣ а інімеі теле: патріа ми аиторѣа тѣ кеатъ, амѣ тѣ вор днесфледѣ ми тѣ вор кондѣче ла трізітфѣ. (кътръ попорѣ). Наскарѣ! плѣтанѣ! днармаці-въ! — Мѣна шеа къ оасне-де пострѣ ші къ тогъ столѣа се вор сѣі днъ васѣа Дом-пескѣ, еѣ къ Черіпат днъ вѣрка чеа тѣкъ вомъ плѣтѣ дна-инте сире а повѣдѣві калеа не амъ, пѣн' ла Гертіна, де а-коло, не вомъ дндрѣта днъ сѣс ла Сѣчеавъ, сире а не дншѣра зиде ші кът не вор рѣндѣі, ші сире а днпре-дінга Дірептъѣеі пре асга, каре ка ші патріа, есте азѣ ор-фанъ. Кар ачеі че вор рѣтѣнеа аіче, днтрѣаскѣ ші пѣ-заскѣ тоате трекѣтоареле ка съ нѣ рѣзватъ стрѣніі нічі фѣціпѣ нічі не фѣріпѣ.

ШЕНТЕ. ПЧІ.

Маї азес пѣзідівъ де ачеі стрѣніі, де каре цара фѣрні-казъ сѣс деосевіге шѣсче, чеа маї маре парте адшѣі де Стефѣніѣ венгрѣ зрзіреа нелеузірілор сале. Ачестіа, рѣтѣндъ акѣта фъръ канѣ, зніі с'ѣѣ днтрѣнііг днъ ван-де де логрѣ, адѣіі ірпн мѣі модсрѣі самѣнъ веніпѣ ші дн-кордіе.

МА. ІАСИНА (до парте).

Сант Анроніо де Падова! нѣ къмба . . .

ПЕТРЪ.

Ен дрѣмецѣле! Венеціанѣ, доктор ми пелегринѣ, свѣтъ Бжъвъльскі аѣ фост дитревиут а воастрѣ конворѣре, акъма ен съ'ми чітещі а та карте де дрѣмѣ, сгрѣще'дї де нос ачеа дресѣ прецъос. —

МА.ІАСИНА.

О ꙗне Мідіан! D-Zeѣ се дикъзъне пропънеріле тале че.ле тарінімоасе, амъ нѣдѣ къ авецї ате љкрѣрї тарї а дрѣде, аз те нпе къ зо дрѣменѣ мїзеравіѣѣ. Еѣ кзноскѣ къпрїндереа ачестеї кърдї (рѣдїкъ де нос карте ми вра съ о дее лѣї Петръ). Бар де воещї а те дикредїнга де адеврѣѣ, четѣщ'о дасъмї! къ сѣ тѣ дѣкѣ дн кадеа теа ла Іерк-салїмѣ, съ ланескѣ канонѣа імнзе де Папа! D-Zeѣ съ віне къвінтезе дитрепрїндереа воастрѣ (вра съ се данъ).

ПЕТРЪ (догїонїд мѣла спре карте).

Стъ! ен съ vedemѣ маї пайнте чїне терѣ ла Іерска-лімѣ? (не нѣд Маласїна і дотїнде мѣла аз карте, Петръ і свѣде де не канѣ глѣга де пелегринѣ, аз дѣса каде перѣка, парпа ми шантіа, дѣкът Маласїна рѣшѣне чѣне дн постѣм Венеціан аз доѣ пѣтпаре ла прѣѣ). Кѣм? ла Іерскалім къ доѣ феце, ласъ зна аїче!

НАСІАРІ.

Ен vedegї не чїне ам адъностїт ми ам осуѣгат?

МА.ІАСИНА (дн карте).

Сыт пердсгѣ, дар аз воїѣ керї сїнгрѣѣ.

МЕАНА (рѣвентъ дн глѣдарт).

Амар мїе! че вѣдѣ, еакъ чѣз че м'аѣ рїніт дїн вісерї-къ ми м'аѣ дѣкїс дн тѣрнѣл кодрѣвѣї, анѣраці-тѣ (сѣрїетъ феѣре спре насѣ Demainel ми каде дн преѣле еї).

DOMNINA (căutând în giur.)

Niçi Petru, și niçi Çerinat nu se mai vèdu venind!

ILEANA.

A'si merge în a lor întimpinare, ca sê'i căutâm; dar, nu știu de îngrijire seau de arșița, simtû o obosală și amorțală, parchê imû vine somnû!

DOMNINA.

Nu é de mirare, după o așa căldură și osteneală! De aceea sê ni așesem la umbra aceluî arbore, și acolo vom aștepta pre ai noștrii mai îndemânatic.

ILEANA.

Lângesala mea sporește, și parcâ simtû amețală! Abea potû face un pas! Se mergem și se ni recorim la umbră.

DOMNINA.

Nu te spâriea de acesta, chê, și mie imi vine somnû din arșița dillei. Çe somnû repede mē cuprinde?

ILEANA.

Nu mai pot sta! (Ambe se așadă sub arbore, și încep a ațipi.)

CEENA XIII.

Pe când musica sună un andante, TROTUȘAN și MORA vinu repede.

TROTUȘAN.

Oare unde sunt femeile?

MORA. [Arătând chê se află sub arbore.]

Nu cunva sînt aiçe?

TROTUȘAN.

Spunem, făcătorule de minuni, acum ce mai este de dres ?

MORA.

Am făcut ce era de nevoie și cele ce am promis ! Ele vor dormi până mâine, până în asemenea oară, și până cred că atunci trebuie să se încheie lucrarea.

TROTUȘAN (se apropie de femeii.)

În adevăr, dormi amândouă ! Ah Ileana ! cât é de frumoasă chiar și cu ochii închiși ! Oare nu o va vatama acest somn artificial ?

Doctore ! Pericolul é mi'lvei rescumpera cu viața. Dar, oare cine sé fie cealaltă femeie care se ține de dânsa ?

MORA.

Se pare a fi o călugăriță de la vre ună schitú, care, după modul lor, se fi cautat a angaja pe Ileana se îmbrățoșese tagma monahală ! Poftim ! Ce frumoasă operație ar éși din asta ! Âncê n'am mântuit'o bine din una, și eacha cade în alta. Dar fie cine a fi, la amândou le-am închis gura cu puțină apă, care aú băut'o din cofița în care turnasem o pulbere narcotică, fôră sé fi înțeles fetele ce aduceau apa din fântâna lui Stefan Vodă, și de care mai ales junelele sânt însetate. Mare minuni face și cel Stefan Vodă cu fetele înamorate ! Ele, bând din fântâna sa, credú ché vorú remânea totú june ca numele açe lui Domnă !

TROTUȘAN.

Cele ce védú, nu'mi daú o întemeetă încredere în a ta știință fermecătoare ! Caută numai ca nu cumva sé se vatime sanatatca Ileanei !

ХОРЪ. I.

Авз о съитъ вѣче!
Рѣга авз а лѣ паскар,
Сетивѣ тѣѣ, че кондѣче
Кѣтрѣ трѣмѣ шѣ алтар,
Сѣиш сѣ не сгрѣвче
Сѣ не-авѣте ал тѣѣ хар!

ПЕТРЪ.

Домѣл кѣ пої, фратѣлор нѣ дѣзидарѣ аѣ рѣсвнат прѣ-
сте дѣчѣл ачесткѣ лѣкѣ, вѣч тѣл рѣзвѣлѣкѣ, (авѣкѣ wandie pa-
dѣи тѣла стегарѣлѣлѣ) Нѣс дѣнѣте! (авѣтѣ):

.. Астѣлѣ рѣсвѣе вѣчѣтѣл
Дѣи кѣшиѣ пѣн' ла тѣтѣте,
Сѣ скѣнтѣеѣе арѣтеле
Дѣи вѣрѣлѣ Молдовѣн!

Сѣре аѣвѣторѣлѣ патрѣеѣ
Тѣдѣ фѣиѣ еї сѣ вѣе,
Шѣи 'н сѣтѣ вѣтѣлѣе
Сѣ фѣкѣ-а трѣмѣфа
Молдовѣн!

Астѣлѣ рѣсвѣе вѣчѣтѣл,
Дѣи кѣшиѣ пѣн' ла тѣтѣте
Сѣ скѣнтѣеѣе арѣтеле
Дѣи вѣрѣлѣ Молдовѣн.

(Филаретъ, — de departe се азѣѣ тѣете, Domnina, Ileana, Петръ, Шентелѣчѣ, Черѣнат
нѣ дѣнѣтѣцѣи се сѣе дѣи вас, не а кѣрѣлѣ коверѣтѣ Петръ нѣ хорѣлѣ кѣнтѣ строфа де
не зрѣлѣ, а тѣдѣ паскарѣ] рѣшѣнѣи не тѣл салѣтеѣлѣ нѣрчѣдѣрѣеѣ, зѣи тѣ трѣцѣ кѣрѣкѣеѣ
се фѣрѣмеѣлѣ дѣи аер, ичѣнѣлѣлѣ прѣрѣзѣтѣе дѣи вѣрѣлѣ, Малѣсѣина, чеарѣлѣ а се дѣзѣно-
да, шѣи дѣнѣтѣ че л'аѣ кѣ-прѣнс фѣкѣлѣ, шѣи васѣлѣ челѣ тѣре аѣ нѣрчѣе, ел дѣзлѣгѣлѣдѣсе
се арѣкѣлѣ дѣи потѣѣ. Корѣина кѣде).

cele lucrate! Eū am umblat în Țetate pe la toți senatorii și am vizitat pre Campoduțele Arbore, pe care de atîta timp nu'l vedusemū, și care, cu toate a sale bătrănețe, se arată încă verde de sanatate și de mințe, încât va putea domni îndelung asupra țerei. Pre toți și mai ales pe dănsul, l'am găsit în ațel mai bunū sentimentū patrioticū, și plecat a seonda ațele țe s'aū plānuit.

PETRU.

Eār eū, am ȇrȇșat campamentul, unde, în aripa dreaptă s'aū aședat și ȇata noastră! De ai ști, unchiule, ȇe bucurie, mândrie și mângăere am simșit, vāqind adunați în bunā rēndueală unū așa mare numer de oșteni Aprođi, unul mai frumos decāt altul! Dar ai nostrii nu sūnt mai puțin demni; chē, chear a lor aparență însufla un ȇe de mārīt și eroic, încāt, oștașii de țeara de sus 'iaū întimpinat cu un entusiasmū și cu o cordialitate chear frățească.

Amū vēđutū pe arcași cumū nimereaū la țintă, cālăreții de Soroca carii, parcā sburaū pe deasupra nourilor de pulbere; dar, nu puțin m'am mirat de arma ȇea noue, care, cu dreptul o numesc tunū, și din care se revarsă focū și moarte. O asemenea oaste, și așa înarmată, condussă de un demnū Campoduțe, se poate supune sub armele lumea toată.

ȇERINAT.

Fētul meū! Nu te prea întreȇe în dorințele necumpenite! Feriȇirea unei țeri nu atārnă de la a ei întindere, niȇi de la numerul locuitorilor ei, ȇi de la leȇele bune adoptate cu starea culturei; puse în lucrare și pāsitate de cātră toți deopotrivă, de poporū și de Domnitorul lui, carele, trebuie sē fie ȇel întēiū credinșosū supusū a leȇei. Roma, antica noastră mumă, nu s'aū sidit niȇi crescut în o ții, ȇi, ca toate ȇele ȇe nascū, treptat aū agiuns la deplinirea ei, la prosperitate și la glorie.

Ca moștenii a unui titlu atât de glorios, sîntem îndemnați a practica virtuțile cetățene, precum le aș practicat părinții noștri.

PETRU.

Asemene cuvinte înțelepte, pururea mi' aș rostit și muma mea !
Și ferice ar fi practica noastră deaceia și astăzi s'ar practica
cele bătrâne !

Dar, oare unde petrețe muma acum ? Ché, de multă timp n'am
înbrășat'o ! (Caută în giurul lui) A !.. Eachéte-o !... O-
bosită de osteneală repozase cu Ileana, sub umbra ațelului arbore.
(Se apropie de femeile.)

ÇERINAT.

Se le tresim și se ni dușem cu toți în cetate, unde chela-
rul ni-aș preparat o cassă îndemănată și un ospéu. (Çearcă a
le tresi) Cât de greú aș adormit amândouă ! Domnino ! I-
leano ! tresiți-vé, se ni dușem în cetate, acolo veți putea re-
posa mai bine.

PETRU.

Mamá ! Ileană ! Sculați-vé, avem alte de făcut decât de
dormit. Nu mē aude ! (Chiamă mai tare) Ileano ! mamá ! [Cu
îngrijere] Unchiule ! ce fel de somn adânc este ațesta ?

ÇERINAT.

Și eú mē mirú ! Se vede că după multă osteneală s'aș acu-
fundat în somn adânc, care însé, nu mi' se pare natural.

PETRU.

Nu cumva sînt bolnave ?

ÇERINAT.,

Apoi se pare, amândouă pătîmind tot de o boală ! Domnino !
treseștete, fratele te chiamă !

PETRU.

Mamă! fiul tîu te chiamă! tresește-te, nu mă aduțe în disperare! Ileano! auđi voața și chemarea mea — Ileano! aleu! nu răspunde nimic! (Ascultă de aproape) Ahea resuflă și una și alta.

ÇERINAT.

Dar mânele li sânt calde! Dumneđeule ce se fie asta? Agiutor! Agiutor! Se chiamăm agiutor! Agiutați oameni buni parchê's moarte. Dar nime nu se arată! timpul^u trețe, și reu se înrêdățineadă.

PETRU

Agiutoru! agiutoru! o Dumneđeule! nu ni lassa în osândă! duiosia mea cătră mama, simpatia cătră Ileana, și a lor pătimire mă punu în turtură! Ce minutu fatal! . . . Nu cumva suntu_ele victima vre unui farmec, a vre unei urđiri criminale, care de căt-va timpu ni-au cuprinsu din toate părțele. Amar mie! și eu nu eramu aițe ca sê apărū cu viața mea pe muma mea și pe ața pe care ahea am mântuit'o din mâna bandiților și de furia elementelor, și pentru care amū anchê un drept leguit a o socoti ca a mea! Ear acum, fôră sê'i fi descoperitū afecția mea, fôră sê fi auđit din buđele! sale un cuvânt de reçıproçitate și simpatie; s'o perdū, când credeam chê am adus'o în portul mântuirei! Ah, soartă crudă! Un nemic ascuns, carile mă persecutasê, vra deplina me nenoroçire! Unde'i, tiranul, se'i dañ peptul ca sê'm curme și viața. Ah! unchiule, lasimê se mor pre lângă ele! (Cade între ambe.)

(Bate la ușa bordeiului.)

ÇERINAT.

Veniți oameni buni! Agiutoru! Agiutoru, deachê oamenii potū agiuta la un cas așa de straordinar!

SCENA XV.

Ţii de mai înainte si SETEANCA cu fra sa aşini din bordia.

SETEANCA.

Ţe s'ău tēmplat ? Ţe este ? Dumneḃeule ! Nişte femei moarte ?

PETRU.

Nu vedeţi cele douâ femei, omorite ! Mama mea şi Ileana ! Moarte, uḃise aice în meḃul amiḃilor, înainte a uşei tale ! Răspunde, o Dumneḃeule ! voi sânteti confăptuitori aḃestui crimen !

SETEANCA (spârietă.)

Noi ? Dumneḃeū se ni ferească chear de un asemenea prepusū !

ŢERINAT.

Dar ! Voi aveţi a răspunde de asemenea crimă, căşunată la uşa casei voastre !

PETRU.

Mărturisiţi adevărul ! Ţine sânt compliciū voştri. Daţi pe faţă ! Dar, amar mie ! Ţe'mi agiută resbunarea ?

(Cătră campament, strigând :) Ostaşilor ! Fraţilor, de la laculū Bratesului ! Serii, venii !

(OSTAŞII vinind din toate părţile.)

Ţe este ? Ţa s'a tēmplat ?

SCENA XVI.

PETRU.

Ostaşi ! Poporū ! Privii spectacolulū ḃelū crudū şi ascultaţi gemetele mele ! Vedeţi lacrimile ḃe vĕrs asupra a douâ fiinţe iubite ! Victime inoḃente, care trăiau sub umbra stindardelorū vōstre.

U n OSTAȘŪ.

Spune-ni țe s'aũ tẽmplat? Sẽ te apãrãmũ, sẽ pedeapsimũ c rimenul ?

PETRU.

Nu vedeți, chẽ, aițe în ființa oastei adunate cha sẽ ni a-
pere drepturele, chear aițe se comitũ țeale mãi mãri crime !

O mãnã sacrilegã aũ dat moartea la douã femeĩ, mama, și
Elenã a mea ! Ista'i rezultatul promis țerei, dupã Domniea
nelegiuitã a lui Ștefãnișã, carele macar nu uțidea femeĩ. Noi, din
capãtul țerei, abea am venit aițe spre a ni ofera în servițiu
ei, și a reclama dreptate; și, eacã chẽ nelegiuiți, spre a scapa
de pedeapsã, ni astupa gura pe tot de-a-una ! Dar nu, astã
faptã nu va remãnea nepedepsitã, voiũ cãuta pe sacrilegulũ,
ilũ voiũ descoperi de ar fi mistuit și în fundul pãmãntului, și
macar cu sãngele seũ voiũ împãca dreptatea publicã.

U n ul d i n P O P O R Ū .

Nu ! Nu este nișe d'ĩntre noi uțigașul ațel crud, care s'aũ
ĩncrunat mãnele în sãngele femeilor ! Aista'ĩ vre un strãin, cu
care aũ ĩmpoporat țeara Ștefãnișã; Dumnețeu s'el erte; și din
cariĩ mulți se poartã pe ițĩ colo ca niște stachiĩ de reũ ogur !

PETRU.

Descoperiți pe vre unulũ, și dați-lũ în mãnele mele ! — Ah
mamã Ah ! Pleano ! Țe crudã catastrofã în agiunulũ cãnd ini-
ma mea avea se tresare de bucurie patrioticã ! Aițe, în sinnl
patriei am capataș lovirea dușmãneașã !

Pleano nenoroțitã ! În loc de dreptate, țĩ sa dat moarte !
Ista nu este un crimen privat, și public, spre a se descre-
dita Guvernul noũ, care este a se ĩnfința, și ca sẽ oveleascã pe A-
dunarea Naționalã, sẽ botese cu sãnge patria abea renãs-

Nu sînt Malaspina, nu sînt Venețianu! Sînt doctoru Spaniol, nu mî maltratați chî vî pot fi de folos !

PETRU.

De ești doctor din cî care vindecă, nu din cî ce ômoară eachî douê femeî. Ele anchî nu's moarte, chî inima le bate, și se par a fi cufundate în o adînce letargie. prin farmece! Aratăți arta; seau te prepară a fi ossindit ca culpabil, ca urđitorii a-cestuî crimen ! [Redică arma asupra lui.]

MORA.

Stați ! Ascultați, oamenilor buni ! Voi mî cunôșteți de demult chî amî frăitî aiçe și acum trăsescî prin arta mea. Deçi, nu perdeți un omî atât de folositoru, vindecînd și scăpîndu pe multî din grele patimi. Deachî mî veți omori, oare mai bine veți trăi ?

OSTAȘUL.

Điçe fugea elu, când il chemam, și nu au stătușu până l'am agiuns în pădure ?

MORA.

Eu mî ocupam cu un act de filantropie, mî grăbeam se culegî în pădure niște ierburî vindicătoare.

PETRU.

Erburile tale nu te vor vindeca astă dată. Nu'i de perđu timpul ! Arată adevêrulî și gibăçiea artei îndată, tresind din somnul çeî letargic pe açeste douê femeî ! — Deslegați de odată, dar, pasiți de aproape.

MORA. (Çerçetând femeile.)

Casulî é greu, de nu este litargie, poate fi precum điçe Galenu, *C o m a s o m n o l e n t u m*.

PETRU.

Nu'ți cerū cuvinte din bucătăria latină, și fapte (Rădicând sabiea preste capulū lui Mora.) Nu, nu cuvinte și fapte! Auđi! saū voiū plini asupra ta dreapta mea urgie!

MORA. (În parte.)

Çe se mê facū? De le voiū tresi acum, é perdutū inte-resul çel mare a Trotușanului? De nu le voiū tresi, eu'è per-dut (tare!) Stați! Se vē arêtū dar filantropica mea și arta lui Ipocrat! O! Esculapu și Igeo, viniți în agiutorul meu! (Scoate o carte și treçe iute filele în parte.) Nu'î alta decât se scap d'intēi din mâna hoșilorū, ș'apoī mê voiū mântui și de Trotușan. (Tare!) Se mī fie asigurată viața și punga, ca o recompensie publică pentru minunea artei mele!

PETRU.

Açeste nu le vei scapa! Iți daū cuvântul meu, însé nu perde timpul, grâbește!

MORA. (Scoate din businaru un sipusoru, si'l pune sub nasul femeelor, a-poi, cu spiritul stropeste fatza; obstească tăçere, musica sună un adagio, ILEANA si DOMNINA, începu a da semne de trezire.)

PETRU și CERINAT. (strigă la femei)

Mamă! Soaro! Ileano! Fia mea!

POPORUL.

Minune! Minune!

M o r a (spală ochii femeilor)

DOMNINA. [tresită]

Çe s'aū tēplat! Dumneçdeule! Çe atâta lume adunată?
Am dormit! Am visat? Oare visses anchè?

ILEANA.

Ce somn adânc am avut? Dar, ista nu'î visû! Nu, eacha revêdû pe maica mea, pe amiçi, companionii suferințeloră mele! Petru! Ah ce vis înfricoșat, ce dulçe deșteptare!

! PETRU.

O mamâ! Ileano! Erași moarte, și ași înviet, drept simbolul învierii patriei! Dar, cu tótâ bucuria, crimenul çere pedeapsê! Se mergem cu toți la Direptate.

POPORUL.

La Direptate! La adunare! Trăească legea, Trăească açi
ce i se supun și o apără!

PETRU.

Cu patrioși bunî! lega é nemuritoare! Dar, pe ațelû făcător de minunî pășișil! Poate că vom mai avea acum nevoe ânchê de vre o alta din minunele sale.

OSTAȘII.

Sermanele femeî, nu potû pâși! Se le duțemû pe sus (întrunesc mai multe pavese, redicâ peste ele în deosebî pe fiecare femece, și le duțû în triumf; musica sunâ un marș.]

POPORUL.

Haî la direptate! La curte! Pas Înainte! (Se duc cu sunetulû musiçei)

ACTUL III.

Scena reprezintă vestibulul Curtel Domnești. Gardii stau pe la ușile saloanelor.

TABLOUL I-*tu*.

TROTUSAN, COSMA.

TROTUȘAN.

Ce tîmplare neașteptată ! Când despre o parte norocul favorease planurile mele cele politice; despre alta, parche un demon activ persecutează și contrariasă plinirea dorințelor inimei mele, și mî pune în pericol a perde rezultatul atîtorî ostenele și sacrificiî ! Cât de plăcută, pe atîta neoportuna aî fost și venirea Elenei în meșul unor asesmena împregiurări !

COSMA.

Deși tîmplarea é serioasă, și neamișii se vorî folosi de dînsa spre a pfațe casul în questie politică; dar, pentru chē așea questie nu se va putea înfășoșa Senatului decăt numai după alegere, pentru că toate cele alte interessurî remînu de-odată suspendate, apoi, după alegere, după ce vei fi proclamat moștenitorî tronului, cîpătînd în mînă frînele Guvernului, ușorî va fi a abate fortuna, și a declara de calomnie și invidie orî ce pîră s'ar înșerca a produce.

TROTUȘAN.

Maî mult mē îngrijesc de așel june venetic, ce'î dîcî Petru, care aî luat parte la așea sgomotoasă tîmplare ! De niște assemene oameni, se cuvine a ni feri; chē, nu numai noî, dar, chear și țereî pot fi periculoși, unindu-se cu oposanșii mei; fiind așel june sumeșî și precum se vede întreprîndetorî la snoave.

COSMA.

Este urgentă a se înlătura asta neplăcută cauză, și a se trimete în cerșetarea Giudeșului, carele, compus fiind de ai noștri. il va ossendi ca pe un turburător de liniștea publică în o țî atît de mărită, în care, se reîntemeese viitorul și mântuirea patriei.

TROTUȘAN.

Pe Mora, oredinșiosul conlucrător a planurilor noastre secrete, abie l'am scapată astă noapte din mâna unei țete turbate de Gioseni; și l'am trimes la munții Carlibaba, unde sê se adăpostese până la treșerea fortunei; ear Ileana, după suferinșele de ieri, se află sub priveșerea unui cuvios sahastru, care alimentese în ea plecarea cătră călugărie, până când va veni minutul pefașerei sentimentelor sale.

COSMA.

Toată îngrijirea noastră se fie a grăbi deschiderea șanșei Adunărei, și asta prin rugășuni! Clerul este cu noi, pentru chê se rașimă în sinșeritatea prinșipului țe noi am proclamat în fașa terei, chê, se vor respecta ca șfinte prerogativele sale și neatinșe averele monastirești. Toși știu chê fie care țetășanș, de toată treapta, va depune liber votul șeu în urna alegerei; când, țea mai mare majoritate, prin giurământ secret s'aș îndatorit a da votul șeu bătrănului Arbore.

TROTUȘAN.

Deachê numai, în sinul urnei fatale nu vor schimba unș votul șeu după uneltirile țele adănci a lui Brută, care, cu ai șei partași ni opune o pedechê colossală! Înșe, mē rașim pe mēșsurele țele neșerite țe ai luat! Taleri și vinulă, sê nu se crușe!

COSMA.

Toate acestea sînt deplinite, dupre cum ai rînduit. Poporul așteaptă cu nerăbdare finalul și rezultatul Adunării, spre a se împărtăși de oaspețele bune și mînoșe, care s'au înșirat în peața publică; unde, lăutarii, de pe acum sună hora și danțurile naționale.

TROTUȘAN.

Așa dar, la lucru ! Prin înțelepciune și energie, vomă triumfa !

[Se ducu amîndoi.]

TABLEUL II-le.

O camară în Sala Direpției.

DOMNINA, care sede în un jiltău resemată cu capu pe masă,
ILEANA doarme.

DOMNINA.

Ce întâmplare extraordinară! Prin un farmec am fost acufundată în somnul morței, prin o minune revinî din altă lume! Cine poate pătrunde misteriiile lui Dumnezeu? De îmi aducî bine aminte, apoi, somnul mé cuprinsese îndată după ce amî băutî apă din fîntăna lui Ștefan Vodă. Nu cumva se fie vre un semnî amenințător, ca se nu descoper misterul mé? Dar, de era asta voința lui Dumnezeu, tot el ar fi urmatî a ținea anché în obese limba și simțul mé! Pe când sensurile mele erau amorțite pentru lumea materială, Doamne-Dumnezeule! ce vĕdenie mi' se înfășoșasă!

Vissams, chĕ mergeam cu fiul mé pe o cale grea și pietroasă, când, agiungând la un riî spre a petrețe puntea, vĕduî un balaur fioros care'mî tăea passul, și umbla se mé îngită! Atunçe, de odată çerul se întunecă, din nouri tună și un fulger segetă pe monstrul çel cumplit. Açel detunetî mé și treși în brațele fiului mé! A sa duiosă înbrășoare m'aî mângăetî, și visul mi'aî însuflat o noue încredere în viitorul. (Priivind pe Elena.) Sermana giunĕ! Ea reposase acum în liniște după spaîma de ieri. Nu înțeleg, deachĕ aça tĕmplare era sortită pentru mine; de çea avea și ea sĕ suferĕ într'atata? Seaî, de çea și eî se mé întristes într'atata, deachĕ ațele erau pentru dănsa menite? Cine știe ce inimiçi secreți se ascundî în astă urdire misterioasă?

Niçi fratele mé, care aî eșit astădi foarte dimineată, niçi Petru nu se vĕdî înturnându-se, și mé lasse în cumplită neliniștire! Nu cumva il vāneasă și pre elî vre un inemic secret!

ILEANA (trezinduse.)

Oare vișes, seacă în adevăr te revéd o mamă? După turburarea de ieri, amă perdută tot șirul evenimentelor! Oare unde sentemă?

DOMNINA.

După ce ieri, prin aplicarea antifarmațelor ni-am dișteptat, din somnul morței, în care ni-am fost acufundat prin o urdăre satanică; poporul înfuriat de ațea tēmplare și de strigatele lui Petru, ni-a adus la Curte spre a reclama dreptate în contra unui crimen public. Atunțe boerii, prepuind un asemenea, și spre a întâmpina urmarea intrigei, ni au așețat aițe la Curte sub pasa copiilor de casă, până se va țerțeta casul. Din ațeasta te poți încredința, chē așeptēmū în liniște rezultatul; și ațeste împregiurări ni deschidū ocașiea a putea espune toate încungiurările noastre personale. Că, poporul é sātul de nedreptățile și repirile țe se facū acum, sub titlū de epoca reformelor mântuitoare!

SCENA II.

Cii de mai nainte si PETRU.

PETRU. (Îmbrățoșind pe muma sa.)

Lauda D-lui chē te vedū ear sânătoasă! Cătă durere, cătă disperare amă pătimitū, și m'aū costat diua de ieri, care se în țepusă cu țea mai dulce menire! Dar, pe Companiona casurilor noastre! Ileana o vedū tot ânchē întristată! Te roğū dā uitărei țele trecute, precum pentru noi așa și pentru tine ressarē o di de mângădere! Ieri dupe țe amă venitū aițe la curte, unde v'aū așețat ca sē se țerțetese țele tēmplate și sē se dēe loge pentru criminalulū țe elū aū comis; m amă

fost înturnat la campanentă, unde am petrecut cu ceata noastră a Giosenilor. Acolo se află adunați și mulți din alte țete; toți au înțeles chē, un tradător a fost urđitorul catastrofeii, și cu înfocare ęeră resbunarea. pe care o și așteptă de la Direptate, dar eachē și unchiul Cerinat! Elă ni va spune câte va fi aflat în ęetate despre casul nostru.

SCENA III.

CERINAT și cif de mai nainte.

CERINAT.

Vină de adreptul de la venerabilii părinți a patriei. Pre-lângă causa ęea mare a alegerei, pentru care toată țeara s'au adunat, evenimentul ęel de Ieri a făcut o mare senzație și pre toți 'iaă umplută de disdegnă. Astă urđire, plinită în ființa Direptăței și în agiunulă unei țile atăt de solonele, a vedită chē esistă o ligă secretă. Criminalii a înriurire în soarta publică, prin turburarea paņniculă curs al aęestei Adunări; asta presenteașă ună motivă mai multă de a se grăbi lucrările alegerei. Dar, cu părere de reū am înțeles chē între boeri nu urmeașă buna înțelegere! S'au informat partide cu planuri de ambiție personală, pentru care, preferă a sacrificia interesul țerei — Inșe, mai sânt și barbați cu curagiū și sentimente nobile, ca aęele a adevaraților părinți a patriei și aęestia, speres chē vor mântui interesul țerei.

Între aęestiea am cunoscut pe Brutu, Hera, Cucoră și pe Balica! Aęel întâi, mai ales s'au înserçinat a propune Adunării strămbătățile care a pătimit Ileana, și a ęere îndreptarea lor. De aęea, se nu disperem, ęi, se fim cu voie bună, chē astăđi împreună cu causa publică, va triumfa și a doastră.

(Se aude toaca și clopotul.)

Dar, eacha semnalulă care cheană pre toți Deputații la

sânta biserică spre a cere bine cuvântarea și agiutorulă ȕrescŭ
întu astă mare lucrare. După serbarea biseriȕească vomă
merge cu toȕi la Curte, unde are dupre forme, sê se în-
ȕeapă lucrarea alegeroi; ear voi staȕi aiȕe, până se va faȕe
chemare.

PETRU.

Eŭ de-assemene mê duc la postul meŭ ! Cred că companionii
mei de arme mê aȕteaptă, ca toȕi la un loc, și cu un cuget
se salutăm pre acela carele, nu prin vorbe, ȕi, prin fapte sê
mântuească patria din starea ȕea periculoasă ! Ear tu mamă
roagă-te lui Dumneȕeŭ, pentru bun rezultat.

ȕERINAT.

Vê las sub pasa lui Dumneȕcŭ ! Incredere în elŭ, înȕe-
lepȕiune și rebdare. (Ambi se duc.)

DOMNINA.

Se ni revedem cu'n bun rezultat, pe care s'el ȕerem de la
aȕel de sus ! (Ambe femeii se pun în genuंची, toaca sună,
rugă cătră Dumneȕeŭ.)

SCENA IV.

(ȕii de mai nainte, MORA prefăcut în Sabastru bătrân.)

DOMNINA.

Oare ȕine se fie aȕel bătrân curios ?

MORA.

Dumneȕeŭ fie cu voi ! Oamenilor bunii, fiii lui Dumne-
ȕeŭ ! Eŭ vinŭ de-a-dreptul de la Sântul-Munte, unde amŭ
fost spre pocăinȕa pacatelorŭ, mele și ertarea altor păcătoși.

Dar, aleu! Eachê, chê inima de nouă mi se întristeasê auzind de tēmplarēa de care ađi s'au turburat și cotunurile din regiur. În toate și pretutindene se amestica arta satanului neimpăcat, deacea vinu se adaog cu a voastre și rugele nevrednicului șerbū a lui Dumneđu, și se vê agiut cu sfaturile unui bătrân ce au petrecut viața prin multe șercări.

DOMNINA.

Ah cuviosule părinte! Noi de la oamenī atâtea am pătimit încât de la dānșū nu mai așteptămū nimica, ce numai deachê Dumneđu va voi a se îndura de suferitele noastre.

MORĂ.

Çele de mângâere, ce am a vi le împârtași, mi sînt de la Dumneđu însuflate, deși întăea oară te vedu în viața me totuși.

Eū știu, chē ai un fiū june și milian, care este mândria oastei noastre și mângâerea mumei sale, știu chē astă giunê nu este fia-ta; și, o fată înstrâmbâtățită, care çere dreptate pentru çele ce au pătimitū de la oamenī reī și nelegiuīți; Dumneđu numai sei pedeapsacă! De vê încredeți în çisele unui bătrân, care poartă în inima și pe buse evlavia și conpățimirea filantropă, apoi, se știți, chē Dumneđu nu va lasa pe o orfană, și chē soarta ei, peste puțin, se va prefaçe în cea mai feriçită!

ILEANA.

Asemene vorbe dese-orī am mai auđit, chē este datinā a mângâe pre çii pătiminđi, dar rezultatul au fost până acum tot contrariū așteptarei mele. În alt feliū ai vorbi, unchiule, deachê ai cunoaște cu amănuntulū încungiurările mele!

(Plânge.)

MORA.

Nu te despera, bunul-Dumnezeu! Toate 'nu sînt eterne, și pătimirile tale au agiuns la capătul lor, încât o nouă sferă resare pentru tine. În puterea darului-ge mi'au dăruit Dumnezeu, cunosc tot șirul tîmplărilor care ți-au amărit a ta tînră viață, menită pentru bucurie și plăcere. Am auzit chē te-au ripitū din sînta biserică, chē te-au condusū ca o sclavă, în fundul țerei, și te-au ținut închisă în o sîhăstrie salbatică, toate ți s'au tîmplat din amorul gel pervers a lui Ștefăniță, dar sentiimentul cel mai curat a unui barbat, care te adorea va plini fericierea ta mai mult decăt ai putea însuși dori!

De vei giurui Domnului de a asculta, apoi se știi chē prin evlavie pătimirile tale se vor preface în fericiere.

ILEANA.

Cuvintele tale pline de evlavie și de mîngădere, începū a alina durerea mea.

DOMNINA.

Cuviosule pîrinte! În însușime de mama morale 'a le a-cestei giune, vē mulțesc pentru bunule voturi, dar pînă a agiunge la ațea stare, astăzi avem închē multe dureri de vindecat. De ațea rugați-vē, Domnului, se ni agiute.

MORA. (În parte.)

De mi' se va nimeri se pot pși astăzi pe giună, apoi victoria este a noastră.'

(Tare.) Spre a vē întări în buna plecare țe aveți, eachē vē las ațeste metanii sînțite, făcute din un pomū care crește

pe Sântul Munte, fie-vé de scutire. In meşulú nevoinşelorú noastre. (Se duçe.)

SCENA V.

DOMNINA, ILEANA.

DOMNINA.

Sahastru aşesta are un aer plinú de evlavie, care de tot aú cătuşit inima mea şi aú umplut'o de speranşe.

ILEANA.

Çe pređicare curioasê? Oare, mama, de cređut este chê un omú poate prevedea viitorul pe carele elú ilú depinge cu colorurí atât de frumoase?

Inse la Dumneđeú sunt toate cu putinşa, şi aproape a pátimi vasfrângerea, călétorului 'i vine neaşteptatul agiutor.

DOMNINA.

Consiliul aceluí cuvíos era resemat pe temelniçe resoane. Incât se atinge de mine, eú de mai nainte am luat nestrámutata resoluţie oând şi cum se o pun în lucrare. Ear acumú se ni retragemú în chilia uoastrá, până când ni vor chiema, chê se pare chê serbarea biseriçească se va fi deplinit şi clopotul {va da semnal a se aduna la palat Direptatea, spre a páşi la alegere. [Ambe se ducú.]

SCENA VI.

Teatrul representeasê sala cea mare goticá, al Afînúreí spre stênga se vede tronul Domnesc acoperit cu un vel negru, pe párete portretul lui Stefan cel Mare, alátare insirurele Domnesti si trofee militare. spre dreapta o mare massá, coporit cu hártii. Musica suná mars după care disfileasê ostasi si se asaze sub a lor bandiere, după acestea Clerul, Deputatzii si boerii, apoi sub conducerea lor pasescu 12 Senatori boeri; între carii ARBORE, COSMA, TROTUSAN, despre elta parte BRUTU, CUCOARÁ, MATĚES, HERA. (Dupá ce toţi s'au asezat la postul lor.)

TROTUȘAN (Se adresase către Adunare)

Părinților patriei, și voi boeri aleși din toate olaturile Moldovei de la munți până la marea, voi în care țeara aū depus astădi toată încrederea și speranța sa! Un eveniment rarū în istoria noastră, dar și cel mai interesant vè adunā astădi în așest çercū ca frații, fațā în fațā, și se cunoască și se înțeleagā starea șa mareașā și importența.

Noi stām astădi în giurul unui tron gloriosū din trecutele fapte dar veduv de dinastia glorioasă a Dragoșidilor, a căreia seminție aū domniea și pe Imperiulū Orientulū, astā glorioasă seminție aū re'ntrat în sfera çerească de unde re-sārise peorisonul patriei pentru a ei mārire!

Dar cu a sa seminție, nu aū apus patriotismul cel îm-focat, virtutea, și aprodia bārbātească, încat în çercul așesta sūnt oamenii demni a purta spada neruginitā și corona șa sântū, dupā șa cu toți am chemat harulū Dumneșeescū ca se des-tindā lumina pre capul celui merit pentru a o purta, senatul, care de la moartea lui Ștefānișā, aū purtat provisornic puterea aū încheiet urmātoarea rezoluție :

(Scoate din sin o carte și çetește.)

„Noi carii, spre credinșā, mai gios punem semnul sigilelui numelū nostru, fașem știut, chē Māria Sa Ștefānișā, fiul lui Bogdan Voevod, și nepotul marelū Ștefan, domnind prește țeara Moldovei, de la munți până la Marea-Neagrā, în curs de 9 ani, dupā șa în așel post, cu putere aū susșinut drepta-tea patriei și aū ferici'to de încalcarea streinā, dupre decretul lui Dumneșeu de nāprasnā reposat în astā çetate Hotinū, vinirea la 14 Ianuarie, ani șidirei 7035, fārā a lasa un moștean pentru tronul țerei. Drept care, dupre legea strāmoșascā, până la alegerea unui Domnū, noi bātrāniș nașiei, am luat de-odatā direcția Guvernulū cu îndatorire a o purta cu cuget curat în favorul și lauda patriei, și a o depune în

măna aleșilor îndată ce se vor întruni istui scopu în capitala țerei.

Incheietu-s'aŭ la Hotin în 20 Ianuarie 7035 anul sidirei.*

(După țetire, Troțușan pune pe massă documentul și inelul cu sigilul Statului.)

„Eacha și însigniile Statului și a sa lege înaintea căroră toți n plecăm.

Acum nu rămâne de cum după legea de mai nainte, a se alege între patrioți un barbat îndemnat cu sentimente de evlavie, respect de lege, înțelepțiune dreptate ca se agiungă popoarele în pace, și cu aprodie de a aperi de inimiți din năuntru și cii din afară.

BRUTU,

De inimiți din afară dea-pururea am aparat'o martori sânt a țerei hotarele întregi neatinse giur înpregiur, dar ații din năuntru tot anchê nu s'aŭ putut stirpi!

După o epocă îndelungată de prosperitate și glorie veni un timp scurt dar mânosă de cele mai nefarte evenimente! In care aŭ domnit ovelirea, demoralisarea care ađi vra a se încorona cu un actă improvisat fără se fie mai nainte regulat, după datina veche, cu pârînții patriei, cele de cuviință. Eŭ vedu în astă onorabilă Adunare mulți Aprođi patrioți, demni de a aduna asupra lor sufragiul universală, dar câți din compatrioți, petrecu nemernicind în străinătate, parte din tiranie ce se eșerca aișe, parte din intrigele care se urdesc înse pe ascuns spre ai împedeca de a veni a se împărtași de dreptul de alegatori

Deașea considerând suferințele cele proaspete, care ni aŭ lasat adânși sagne, se nu ni grăbimă a întinde șerbicea sub giugul șe ni se presenta adornat de flori, se nu alegem Domnă pe viață, care cu mâna despotica se aibă drept pe viața

și averele noastre, și se ni demoralisese antica virtute, ce în publică Adunare se alegem trei barbați pe termen de un an, ca sub sântul giurământ, se guvernese lucrurile publice, și la eșirea din post, se deo samă de administrația lor.

COSMA.

De la a doua descălicare în așest pământu, de strămoși căștigat cu sângele lor, țeara tot dea-una s'au guvernat de un singur Domn cu bătrânii ei, și deachê din pacatele noastre, așel Ștefănișă, Dumneșeu se'l crte, au abusat de puterea și i s'au încredinșat, nu este un cuvânt a se desprețui un sistem, a căruia pășire cu santitate a susșinut țeara în glorie și în fcrișire, de așea sunt de opinie a nu prefașe modul alegerei șercat, în altul care am putea șerca poate eu dauna publică!

ȘEARPE.

Am avut de agiuns esemple din trecuta domnie, Arbore, învășătorul și consiliarul lui Ștefănișă au plătit cu viața, șaturile șele bune ce se anevoea ai da, când așii carii măgulcau patimele și înlesneau abaterile și distrâmările sale, i'au remas șatornișii companioni până covășșirea criminelor și la capătul șortunei sale. Oare eu, carele m'am fost opus la neleguirea sa, a'șii fi ramaș anchê cu șile, de nu a'șii fi cășutat un țasil în țeară ștrêină? țariind cu mine miseriea, și șetca vendetei, când casnișii și consilierii lui Ștefănișă care aștășii perorase cu entusiasmă de a reășesa un sistem ce șeșera din șinul șamișiiilor șproductul osteneșelor noastre. De așeșia eu mă unesc cu opinia lui Brutu, unica ce ni poste mântui din ovelire și perșare.

TROTUȘAN.

Deachê numele ștrășlușit a șoșoanelor, de care se șomptne

Adunarea, ar putea impune gloatei și ar tresio din ovelire, s'ar cuveni se ni ferim de cele propuse de oratorul de pe urmă; ca nu cumva sinul floarei, în care se mistuește sensul cel adevărat a planurilor sale, se fie plin de venin? Ca numele care ni recheamă aiçe faptele glorioase al antecesorelui seŭ din Roma antică, nu mi' se pare se aibe aiçe o çimilitură. Patria noastră a suferit și în van a gemut sub un tiran, dar pre ațesta nu croul Stoic, çe chear patimele sale l'a omorit, și asemenea victimă nu se va găsi între noi, doarē numai ațea care prin sofisme s'ar opinti a întârșia plinirea reclamații nației de a se alege chear astădi un Domnŭ a țerei.

BRUTU.

Na putem da o mărturie mai mare de respect cătră astă abassa Adunare, decât suferind în tșgere cuvintele çe erau adresate numai în persoana mea, dar când se pune sub prepus chear principiul care il representeasē, eŭ se mē glorifies de a urma principiilor de stoicism al antiçilor Bruți a căroră port nume, de ațea simt datoria a respinge tot prepusul de ambiția personală. După încungiurări neferiçe, în care îndelungatŭ a gemutŭ ferecate brațele și limba patrioților, astădi, ni adunăm ca liberi se desbatemŭ çel mai sacru interes a patriei!

Dar precum dese-orī, o scēntēe produce o inçentie, de asemenea o causă, la părere neînsemnată, naște mari rezultate. Drept ațea, mai nainte de a pși la questia çea principală a dilei, se'm fie ertat a espune reclamația unei femei, care, dupre cum cu înfocare încredințase, conservă în sinul ei un mare mister politic.

TROTUȘAN.

Oare agiuns'am astădi la starea çea ovelită, ca se ni sunem la șoptele unei femei nerușinate care uitând modestia

sensului, vine în meşul Adunărei părinţilor Patriei ocupaţi a desbata sorta ei. Eū resping o asemenea cerere intempestivă, şi cer dupre legea statornicită a se păşi fôră preget la alegere.

BRUTU.

Tenaçitatea cu care pro-vorbitorul se opune la descoperirea aţelui mister, de ori ce natură ar fi, presupune o cauză grea. De aţea părinţilor nu numai a Patriei, ce şi a multor bravî oşteni carii sunt aice de faţă, nu permiteţi a astupa gura unei femei şi aî orfanei desolate.

M a i m u l ŷ i D e p u t a ŷ i.

Libcr se vorbească văduva şi orfana!

DOMNINA.

A vorbi înaintea aţestei Adunări, nu am niçi talentū niçi putere, mai multū dechăţū limba mea, va espune aţest dres care cū ilū depunū pe masa Adunărei! (depune unū chrisof)

TROTUŞANU.

(Vra se éie documentulū, Brutu îl împedechă).

BRUTU.

Asta prerogativă se cuvine celū mai bătrân din Adunare Veteranulū Mihu.

ADUNAREA.

Mihu, Mihu, çetească!

TROTUŞAN (în parte).

A pluti în contra vântulū è cu neputinţă, se va întorçe fortuna, şi Trotuşan va triumfa! Amū înţelepçiune şi politică farisèe deçi se mê supun. (tare) Mihu çetească!

MIHU.

Bucurosū mă voiū supune a çeti aţel dres, deacă se atinge de interesulū publicū.

(Descalide pargamentulü arată lui Brutu și prinților intermari cariî facându-și cruçó, Mihu esclamá).

D-zeule ! Minunate's faptele și misterüle tale ! Unü fiü a-deváratü, din osul lui Stefan-Vodá, tráește !

ADUNAREA.

(Sgomot de mirare), Mihu çeteascá dresulü !

TROTUȘANU.

Apelesü la regulamentul Adunárei de a páși_ordinul_ðilei, și a nu începe lucrarea de la capátul din urmá !

ADUNAREA.

Mihu, Mihu !

MIHU.

Prin votul Adunárei chematü mé simtü datorü a rosti çele çe am purtatü pâná astádzî, îngropatü în sinul meü. Reposatulü Mitropolitul Teoctistü, în óra morții, m'aü chemat și mi'aü încredințatü secretulü çelü ținea de la Stefan-Vodá, cá dachá vro dincoarâ ar avca a se stânge dinastia lui Dragoșü și se rêmâc tronul Moldovei fórá clironomü, apoi Direcptatea boerilorü se alegâ de Domnü pe unü laturalnicü a lui fiü, pe carele l'a lasatü în viața necunoscutâ, și a caruia mamâ, pe lângâ dresulü care ia datü scris de m'na sa, va îmfașoa și inelul cu care la sigilatü și pe care îl purta pânâ în óra reposerעי în Hotin. Deçi dachâ aça femee Domnina Rareș, va produçe acelü dres și inelul, atunçe nu va fi niçi o îndoeală despre legüitul moștean.

ADUNAREA !

Undei doritul ? Vie ca s'el vedemü se'lü sa'utâm !

SCENA VII.

CERINAT, introducënd pe PETRU !

(Domnina luândü pe Petru de mânâ ðiçe cátrâ Adunare).
„Eată fiul ! (Adunarea se scoaâ îl salutâ).

MIHUL (îubrâtoşind pe Petru).

Prin astă îubrâtoşare şi închinare celū întâiū recunòşte pe Petru de fiū a lui Stefan-Vodâ şi adevêratul moştean a Tronului Moldovei. Sâ trâeşti Mârîca Ta ! (Acele cuvinte află un resunet din gurile Deputaţilor şi a publicului.) Eū, carele port în inima şi în memorie trasaturilo cele mârêţe a lui Stefan WW. le recunoscū în fisionomia aşestui june ! Elū diferase număi pre o talie mai mîliană de pârintele seū.

PETRU.

Pêtrunsū de uimire astă scenă mi s'ar pârea un vis, dachî nu a'şi vedea înaintea Ńme şi nu a'şi auđi pe respectabiliū pârîniŃi a Patriei !

A cui fiū mă cheamă până ađi un amū ştiutū, dar chă sunt Moldovan, simt din đioa clănd ani înŃelesū, chă țeara este înlântatâ în grele nenorođiri, în ađel sentiment şi în istă misterū recunosc voința lui D-đeū, carele îm impune sarcina grea de a întări şi a apara drepturile încaiccate a Patriei. Puterea ei sta în întrunirea tuturor sub o singurâ flamărâ, în sfaturile cele înŃelepte a bătrînilor, în aprođia junilor ! Demă juruiđi aşeste mă supunū votului, car deachă umasc întru aşeastă disbinare de voturi, rānduiŃemū un post în oaste, ca se combat pentru apararea şi gloria Mo'davci !

ADUNAREA.

Jurāmū cu tođi a urma fiului lui Stefan Vodâ, trāească Petru-Vodâ !

MIHU.

Astăđi înŃeteasă doliul Patriei ! Tronul a capatat pe moşteitorul, redicāre hobotul Ńel negru care il învāleşte ânche. (El ea insigniile Domneşti ! şi înŃinge cu spata pe Rarcch].

[Te înțing cu spata cea neînvinsă a lui Ștefan, pe umerile tale pun a sa mantie de porfiră, pe grumas anin alisida Împărătească (și ducând pe Petru înșue pe tron) Istaî postul teû în pace ca de acolo se înaparî dreptatea, și îngrijire poporului. Ear spata cea fulgiritoare se o tragî pentru păsirea întregimeî Patriî precum aû lâsat'o bunul Dzeû!

[T r a b a n ț i deschid ușele salei și prin sunet de buçiumuri anonseasă: strâgând:] Trâească M. S. Petru Voevod Donn țerei Moldovei.

(Poporul din afară raspunde] Trâească Petru WW!

BRUTU.

Astă di_este di de dreptate, strêmbătățile se reparaese și inoçența capătă a ei recompensă. De ațea, credinços giuruiriei, rogă pe Adunarea, a asculta reclamarea unei june persecutate, carea s'a ripit averea și i s'a sfaramat viitorul. Vie_înenoreçita străină!

SCENA VIII.

(CERINAT cu DOMNINA și ILEANA) cîi de mai nainte.

PETRU.

Minuni'e care ađi m'a cuprins se vede chă anchă nu s'a deplinită, un Domn a țerei, de neferiçe amintire, a ripit unei vergure_averea, familia și viitorul oi, nerâmânduî dechăt virtutea și lacrimi. Numai ună Domn poate înturna çele perdate. Precum în nenoroçire eû i eram partașû; apoi de nu se opune hotărîrei mele maica-mea, se bine-cuvintese dorința mea, fie de ađi sorta Ilenei cu a mea legată în viață până la mórte, eû o proclam a mea soție și Doamnă a Moldovei.

ILEANA.

(Căđindă la piçerile lui Petru).

Fie voiea ta! în o clipă diu neferiçe tu mê_façi çea mai noroçită femeie din lume! (Petru o redică)

ADUNAREA.

Trăcască M. S. Doamna Ilcana! Doamna Moldovei.

(Cortina din fund se ridică și se prezentase fațada biseriței Catedrale a Sântului Dimitrie).

PETRU.

(Luând pe Ileana de mână și pe muma sa de asemenea).

Se mergem la Catedrală, spre a mulțemi lui D-zeu și se serbăm îndoita solenitate a Patrii și a familiei!

[Suna marșul național și cu sunetul clopotelor corțejul și oastea defilează în paradă].

